

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 3ης Μαΐου 2016¹

Υπόθεση C-554/14

Ποινική δίκη

κατά

Atanas Ognyanov

[αίτηση του Sofiyski gradski sad (Βουλγαρία)]

για την έκδοση προδικαστικής απόφασης]

«Προδικαστική παραπομπή — Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις — Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ — Άρθρο 17 — Δίκαιο που διέπει την εκτέλεση στερητικού της ελευθερίας μέτρου — Εθνικός κανόνας του κράτους εκτελέσεως που προβλέπει τη χορήγηση μείωσης ποινής λόγω της εργασίας του καταδικασθέντος κατά την κράτησή του στο κράτος εκδόσεως — Επιτρεπτό — Αρχής της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας — Αρχή της εξατομικεύσεως της ποινής — Σκοπός κοινωνικής επανεντάξεως του ενδιαφερομένου — Υποχρέωση ερμηνείας σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης»

I – Εισαγωγή

1. Με την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής απόφασης το Δικαστήριο καλείται να εξετάσει μια πτυχή της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις η οποία μέχρι στιγμής έχει υποτυπωδώς αντιμετωπισθεί από τη νομολογία. Πρόκειται για το δίκαιο και για τις επιμέρους ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στην εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής όταν ένας καταδικασθείς μεταφέρεται, βάσει της απόφασης-πλαισίου 2008/909/ΔΕΥ², του κράτους μέλους ποινής³ προς το κράτος μέλος προελεύσεως ή κατοικίας του καταδικασθέντος⁴.

2. Ειδικότερα, το Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία) ζητεί να διευκρινιστούν οι κανόνες που εφαρμόζονται στη χορήγηση μείωσης της ποινής.

3. Με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2012 ο Atanas Ognyanov, Βούλγαρος υπήκοος, καταδικάστηκε από τις δανικές δικαστικές αρχές σε στερητική της ελευθερίας ποινή δεκαπέντε ετών λόγω διαπράξεως ληστείας με επιβαρυντικές περιστάσεις και ανθρωποκτονίας στη δανική επικράτεια. Τέθηκε υπό κράτηση σε δανικό σωφρονιστικό κατάστημα από τις 10 Ιανουαρίου 2012 έως την 1η Οκτωβρίου 2013, ημερομηνία κατά την οποία μεταφέρθηκε στις βουλγαρικές δικαστικές αρχές.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — Απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 2008 σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2008, L 327, σ. 27, στο εξής: απόφαση-πλαίσιο).

3 — Στο εξής: κράτος εκδόσεως. Κατά το άρθρο 1, στοιχείο γ', της απόφασης-πλαισίου, πρόκειται για το κράτος μέλος στο οποίο εξεδόθη καταδικαστική απόφαση.

4 — Στο εξής: κράτος εκτελέσεως. Κατά το άρθρο 1, στοιχείο δ', της απόφασης-πλαισίου, πρόκειται για το κράτος μέλος στο οποίο διαβιβάζεται η καταδικαστική απόφαση, προκειμένου να αναγνωρισθεί και να εκτελεσθεί.

4. Ο Α. Ognyanov εργάστηκε κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στη Δανία.
5. Το Sofiyski gradski sad υποχρεούται σήμερα να αποφανθεί για τα ζητήματα που σχετίζονται με τον τρόπο εκτέλεσης της ποινής αυτής, ειδικότερα σχετικά με το υπόλοιπο της ποινής που απομένει προς έκτιση. Στο πλαίσιο αυτό τίθεται το ζήτημα μείωσης της ποινής λόγω της εργασίας του ενδιαφερόμενου κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στη Δανία.
6. Επειδή η δανική νομοθεσία δεν παρέχει τη δυνατότητα να χορηγηθεί μια τέτοια μείωση ποινής, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί, σχετικά με την περίοδο κρατήσεως του Α. Ognyanov στη Δανία, αν νομίμως, σύμφωνα με τη νομολογία του Varhoven kasatsionen sad (ανώτατου ακυρωτικού δικαστηρίου, Βουλγαρία), μπορεί να εφαρμοστεί την επεικέστερη εθνική του νομοθεσία. Πράγματι, κατ' εφαρμογήν του Nakazatelen Kodeks (βουλγαρικού ποινικού κώδικα)⁵, δύο ημέρες εργασίας εξομοιώνονται με τρεις ημέρες στερήσεως της ελευθερίας. Ως εκ τούτου, ο ενδιαφερόμενος θα επωφελούνταν μείωσης ποινής όχι ενός έτους, οκτώ μηνών και 20 ημερών, αλλά δύο ετών, έξι μηνών και 24 ημερών, γεγονός που θα του παρείχε τη δυνατότητα να αποφυλακιστεί νωρίτερα⁶.
7. Για τον σκοπό αυτό, το αιτούν δικαστήριο βασίζεται στη διατύπωση του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαisiού.
8. Κατά τη διάταξη αυτή, η εκτέλεση ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης. Ο νομοθέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι οι δικαστικές αρχές του κράτους αυτού είναι αποκλειστικώς αρμόδιες να αποφασίζουν σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης της ποινής και να καθορίζουν τα σχετικά μέτρα, με την επιφύλαξη, αφενός, της αφαιρέσεως του συνολικού χρονικού διαστήματος στερήσεως της ελευθερίας το οποίο έχει ήδη εκτιθεί στο κράτος εκδόσεως και, αφετέρου, της τήρησης της υποχρέωσης ενημερώσεως στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 3 της εν λόγω διατάξεως.
9. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί επομένως να διευκρινιστεί από το Δικαστήριο αν, σύμφωνα με το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού, επιτρέπεται να υποκαταστήσει την αυστηρότερη δανική νομοθεσία με τη δική του εθνική νομοθεσία, κατά τρόπο ώστε να χορηγήσει στον ενδιαφερόμενο μείωση ποινής λόγω της εργασίας του προ της μεταφοράς του.
10. Με τις προτάσεις μου θα εισηγηθώ στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα όπως ο επίμαχος στην υπόθεση της κύριας δίκης ακόμα και αν ο κανόνας αυτός είναι επεικέστερος για τον κατάδικο.
11. Η ανάλυσή μου, ειδικότερα, θα γίνει με γνώμονα την τήρηση δύο αρχών, ήτοι της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας και της εξατομικεύσεως της ποινής επί της οποίας βασίζεται κάθε δίκαιο εκτέλεσης των ποινών. Θα οριοθετήσω το πεδίο εφαρμογής των αρχών αυτών και θα εξηγήσω τους λόγους για τους οποίους η τήρησή τους επιτάσσει η εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής, ειδικότερα η χορήγηση μείωσης της ποινής, να διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ο καταδικασθείς πράγματι κρατήθηκε. Θα επιμείνω επίσης στον απαραίτητο σεβασμό της εθνικής κυριαρχίας του κράτους εκδόσεως και στην αμοιβαία εμπιστοσύνη την οποία τα κράτη μέλη οφείλουν να επιδεικνύουν στο πλαίσιο της εφαρμογής της αποφάσεως-πλαisiού.
12. Μολονότι αναγνωρίζω ότι, σε καταστάσεις όπως αυτή στην υπόθεση της κύριας δίκης, η βουλγαρική νομοθεσία φαίνεται πράγματι επεικέστερη για τον ενδιαφερόμενο, ωστόσο, θα καταλήξω στο συμπέρασμα ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα πεδία κατά τόπον αρμοδιότητας, το κράτος εκτέλεσης δεν μπορεί νομίμως να εφαρμοστεί ορισμένες διατάξεις του ποινικού του κώδικα στην

5 — Στο εξής: ΝΚ.

6 — Στο πλαίσιο της αποφάσεως περί υποβολής προδικαστικού ερωτήματος στην υπόθεση Ognyanov (C-614/14), ενώπιον του Δικαστηρίου, επίσης με δικές μου προτάσεις, ο γενικός εισαγγελέας της Sofiyska gradska prokuratura (εισαγγελικής αρχής της Σόφιας, Βουλγαρία) θέτει εν αμφιβόλω τον υπολογισμό που επιχείρησε το αιτούν δικαστήριο καθόσον αυτό δεν έλαβε υπόψη τις μη εργάσιμες ημέρες.

εκτέλεση της ποινής στο έδαφος του κράτους εκδόσεως. Ελλείπει δυνατότητας εφαρμογής της βουλγαρικής νομοθεσίας, ο κανόνας της αναδρομικότητας του επεικέστερου ποινικού νόμου που περιλαμβάνεται στο άρθρο 49, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷ δεν θα μπορέσει επομένως να τύχει εφαρμογής.

II – Το νομικό πλαίσιο

A — Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η απόφαση-πλαίσιο

13. Η απόφαση-πλαίσιο ερείδεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως⁸ των δικαστικών αποφάσεων, βάσει της οποίας οι δικαστικές αποφάσεις εκτελούνται άμεσα σε όλη την Ένωση χωρίς καμία διαδικασία εγκρίσεως⁹.

14. Κατά την αιτιολογική σκέψη 9 και το άρθρο 3, παράγραφος 1, η απόφαση-πλαίσιο σκοπεί στην αναγνώριση και στην εκτέλεση καταδικαστικών αποφάσεων¹⁰ που επιβάλλουν ποινή¹¹ στέρησης της ελευθερίας σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος εκδόσεως, προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινωνική επανένταξη του καταδικασθέντος.

15. Αναγκαίο συμπλήρωμα της ελευθερίας κυκλοφορίας, η μεταφορά του καταδικασθέντος στο κράτος μέλος προελεύσεως ή κατοικίας του αυξάνει τις πιθανότητες κοινωνικής επανεντάξεώς του, παρέχοντάς του τη δυνατότητα να διατηρήσει τους οικογενειακούς, γλωσσικούς και πολιτιστικούς δεσμούς του.

16. Αφού βεβαιωθεί ότι η εκτέλεση της ποινής από το κράτος εκτελέσεως θα συνεισφέρει στην επίτευξη του σκοπού αυτού, το κράτος εκδόσεως διαβιβάζει στις αρχές του κράτους εκτελέσεως την καταδικαστική απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 4 και 5 της αποφάσεως-πλαισίου.

17. Επισυνάπτει, για τον σκοπό αυτό, ένα προσηκόντως συμπληρωμένο πιστοποιητικό, σχετικό τυποποιημένο έντυπο του οποίου περιέχεται στο παράρτημα I της αποφάσεως-πλαισίου. Το πιστοποιητικό αυτό περιλαμβάνει διάφορες ενότητες που παρέχουν τη δυνατότητα στο κράτος εκδόσεως να δώσει πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του καταδικασθέντος και την αρχή που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση, τη φύση του διαπραχθέντος αδικήματος καθώς και τη φύση και τη διάρκεια της ποινής.

18. Υπό την ενότητα θ' του παραρτήματος αυτού, με τίτλο «Χαρακτήρας της απόφασης που επέβαλε την ποινή», το σημείο 2, που αφορά τα στοιχεία σχετικά με τη διάρκεια της ποινής, καλεί την αρμόδια αρχή του κράτους εκδόσεως να συμπληρώσει τα ακόλουθα στοιχεία:

«2.1. Συνολική διάρκεια της ποινής (σε ημέρες): [...]

7 — Στο εξής: Χάρτης.

8 — Αιτιολογικές σκέψεις 1, 2 και 5 αυτής.

9 — Βλ., συναφώς, συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και της 16ης Οκτωβρίου 1999.

10 — Κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της αποφάσεως-πλαισίου, «καταδικαστική απόφαση» είναι «η αμετάκλητη απόφαση ή διαταγή δικαστηρίου του κράτους έκδοσης, με την οποία επιβάλλεται ποινή κατά φυσικού προσώπου».

11 — Κατά το άρθρο 1, στοιχείο β', της αποφάσεως-πλαισίου, ως «ποινή» ορίζεται «οποιαδήποτε στερητική της ελευθερίας ποινή ή μέτρο που επισύρει στέρηση της ελευθερίας, τα οποία επεβλήθησαν από δικαστήριο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας επί ποινικού αδικήματος για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα».

2.2. Συνολικό διάστημα της ποινής στέρησης της ελευθερίας που είχε ήδη εκτιθεί σε συνάρτηση με την ποινή για την οποία εξεδόθη η απόφαση (σε ημέρες):

[...] μέχρι τις [...] (αναφέρατε την ημερομηνία κατά την οποία έγινε ο υπολογισμός: ημέρα-μήνας-έτος): [...]

2.3. Αριθμός ημερών που αφαιρούνται από τη συνολική διάρκεια της ποινής για λόγους άλλους πλην των αναφερομένων στο σημείο 2.2 [π.χ. αμνηστία, χάρη ή μέτρα επιείκειας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε σχέση με την ποινή]:

[...] μέχρι τις [...] (αναφέρατε την ημερομηνία κατά την οποία έγινε ο υπολογισμός: ημέρα-μήνας-έτος): [...]

[...]».

19. Το άρθρο 8 της αποφάσεως-πλασίου, με τίτλο «Αναγνώριση της καταδικαστικής απόφασης και εκτέλεση της ποινής», ορίζει, στην παράγραφο 1:

«Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αναγνωρίζει την καταδικαστική απόφαση η οποία διαβιβάζεται [...] και λαμβάνει πάραυτα κάθε απαραίτητο μέτρο για την εκτέλεση της ποινής, εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποφασίσει να προβάλει κάποιον από τους λόγους μη αναγνώρισης και εκτέλεσης που προβλέπει το άρθρο 9.»

20. Το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλασίου, με τίτλο «Δίκαιο που διέπει την εκτέλεση» —του οποίου ζητείται η ερμηνεία—, έχει ως εξής:

«1. Η εκτέλεση ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης. Οι αρχές του κράτους εκτέλεσης είναι, με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, αποκλειστικώς αρμόδιες να αποφασίζουν σχετικά με τη διαδικασία εκτέλεσης και να καθορίζουν όλα τα σχετικά μέτρα, περιλαμβανομένων των λόγων της πρόωρης ή υπό όρους αποφυλάκισης.

2. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης αφαιρεί το συνολικό χρονικό διάστημα στέρησης της ελευθερίας, το οποίο έχει ήδη εκτιθεί σε σχέση με την ποινή για την οποία είχε εκδοθεί η καταδικαστική απόφαση, από τη συνολική διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής, η οποία θα πρέπει να εκτιθεί.

3. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, κατόπιν αιτήσεως, ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης σχετικά με τις εφαρμοστέες διατάξεις για ενδεχόμενη πρόωρη ή υπό όρους αποφυλάκιση. Το κράτος έκδοσης μπορεί να συμφωνήσει με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών ή να ανακαλέσει το πιστοποιητικό.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι τυχόν απόφαση για πρόωρη ή υπό όρους αποφυλάκιση δύναται να λάβει επίσης υπόψη τις διατάξεις εθνικού δικαίου, τις οποίες υποδεικνύει το κράτος έκδοσης, δυνάμει των οποίων το πρόσωπο δικαιούται να αποφυλακισθεί πρόωρα ή υπό όρους σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή.»

21. Κατά το άρθρο 26, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, η απόφαση-πλαίσιο αντικαθιστά, από τις 5 Δεκεμβρίου 2011, τη σύμβαση για τη μεταφορά καταδικών, που υπεγράφη στο Στρασβούργο στις 21 Μαρτίου 1983¹², καθώς και το πρόσθετο πρωτόκολλο της σύμβασης αυτής της 18ης Δεκεμβρίου 1997.

12 — Στο εξής: σύμβαση για τη μεταφορά. Η σύμβαση αυτή είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Κυρώθηκε από 64 κράτη και άρχισε να ισχύει την 1η Ιουλίου 1985. Από τα κράτη μέλη, μόνον η Δημοκρατία της Κροατίας και η Δημοκρατία της Φινλανδίας δεν την έχουν υπογράψει.

22. Η απόφαση-πλαίσιο έπρεπε, βάσει του άρθρου 29, παράγραφος 1, να εφαρμοστεί από τα κράτη μέλη έως τις 5 Δεκεμβρίου 2011. Το Βασίλειο της Δανίας τη μετέφερε στο εθνικό του δίκαιο, όχι όμως η Δημοκρατία της Βουλγαρίας.

B — Το βουλγαρικό δίκαιο

23. Το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ ορίζει ότι η εργασία που παρέσχε ο καταδικασθείς λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση της διάρκειας της ποινής, δύο ημέρες εργασίας προσμετρώνται ως τρεις ημέρες στέρησης της ελευθερίας.

24. Το άρθρο 457 του Nakayatelno protsesualen Kodeks (βουλγαρικού κώδικα ποινικής δικονομίας)¹³, με τίτλο «Επίλυση από το δικαστήριο των ζητημάτων που αφορούν την εκτέλεση της καταδικαστικής αποφάσεως», προβλέπει:

«1. Όταν ο καταδικασθείς εισέρχεται στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας ή όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται στην επικράτειά της, ο γενικός εισαγγελέας διαβιβάζει την απόφαση που γίνεται δεκτή για εκτέλεση καθώς και τα έγγραφα που τη συνοδεύουν στο Sofiyski gradski sad με πρόταση ως προς την επίλυση των ζητημάτων που συνδέονται με την εκτέλεσή της.

2. Το [Sofiyski gradski sad] αποφαινεται επί της προτάσεως με διάταξη μετά από ακροαματική διαδικασία στην οποία συμμετέχει ο εισαγγελέας και κατά τη διάρκεια της οποίας ο καταδικασθείς καλείται να εμφανιστεί.

3. Η διάταξη αναφέρει τον αριθμό και την ημερομηνία της αποφάσεως προς εκτέλεση, την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση, το κείμενο του βουλγαρικού νόμου που προβλέπει ευθύνη για το διαπραχθέν ποινικό αδίκημα και τη διάρκεια της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε από το αλλοδαπό δικαστήριο και ορίζει το αρχικό καθεστώς της προς έκτιση ποινής καθώς και τον τύπο του σωφρονιστικού καταστήματος.

4. Αν η μέγιστη διάρκεια στέρησης της ελευθερίας που προβλέπεται από το βουλγαρικό δίκαιο για το διαπραχθέν ποινικό αδίκημα είναι μικρότερη από τη διάρκεια που καθορίζεται στην καταδικαστική απόφαση, το [Sofiyski gradski sad] μειώνει την επιβληθείσα ποινή στη διάρκεια αυτή. Αν το βουλγαρικό δίκαιο δεν προβλέπει στέρηση ελευθερίας για το διαπραχθέν ποινικό αδίκημα, καθορίζει ποινή που αντιστοιχεί, κατά το δυνατόν, στην ποινή που επιβλήθηκε με την απόφαση.

5. Η περίοδος προσωρινής κρατήσεως και της ήδη εκτιθείσας ποινής στο κράτος καταδίκης αφαιρείται και –αν οι ποινές είναι διαφορετικές– λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό της διάρκειας της ποινής.

6. Οι παρεπόμενες ποινές που επιβάλλονται με την απόφαση πρέπει να εκτελεσθούν αν προβλέπονται στις αντίστοιχες διατάξεις του βουλγαρικού δικαίου και δεν έχουν εκτελεσθεί στο κράτος ποινής.

7. Κατά της σχετικής διατάξεως μπορεί να ασκηθεί ένδικο μέσο ενώπιον του Sofiyski Apelativen sad (εφετείου της Σόφιας [, Βουλγαρία]).»

¹³ — Στο εξής: ΝPK.

III – Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης

25. Ο Α. Ογνυανov, Βούλγαρος υπήκοος, καταδικάστηκε στη Δανία σε στερητική της ελευθερίας ποινή δεκαπέντε ετών λόγω της διαπράξεως ληστείας με επιβαρυντικές περιστάσεις και ανθρωποκτονίας στη δανική επικράτεια. Ο καταδικασθείς τέθηκε υπό κράτηση σε δανικό σωφρονιστικό κατάστημα από τις 10 Ιανουαρίου 2012 έως την 1η Οκτωβρίου 2013, ημερομηνία κατά την οποία μεταφέρθηκε στις βουλγαρικές δικαστικές αρχές.

26. Ο Α. Ογνυανov εργάστηκε κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στη Δανία, ειδικότερα από τις 23 Ιανουαρίου 2012 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2013.

27. Οι δανικές δικαστικές αρχές στηρίχθηκαν στις διατάξεις της αποφάσεως-πλαϊσίου προκειμένου να προβούν στη μεταφορά του ενδιαφερομένου. Ζήτησαν, μεταξύ άλλων, από τους Βούλγαρους ομολόγους τους να τους πληροφορήσουν σχετικά με την ποινή που αυτοί επρόκειτο να εκτελέσουν και ως προς τους κανόνες που εφαρμόζονται σχετικά με την πρόωρη απόλυση. Συναφώς, ρητώς διευκρίνισαν ότι η δανική νομοθεσία δεν επιτρέπει τη χορήγηση μειώσεως της ποινής στον ενδιαφερόμενο λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του. Δεν αποκλείεται, κατά τη γνώμη μου, οι δανικές δικαστικές αρχές να έχουν λάβει υπόψη την εργασία του Α. Ογνυανov κατά τη διάρκεια της κρατήσεως με άλλο τρόπο.

28. Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές αναγνώρισαν την απόφαση που εξέδωσαν οι δανικές δικαστικές αρχές και δέχθηκαν να εκτελέσουν την επιβληθείσα ποινή. Για τον σκοπό αυτό και σύμφωνα με το άρθρο 457 ΝΡΚ, ο γενικός εισαγγελέας της Εισαγγελίας της Σόφιας ζήτησε από το αιτούν δικαστήριο να αποφανθεί επί των ζητημάτων που συνδέονται με τις λεπτομέρειες εκτελέσεως της ποινής, ειδικότερα να προσδιορίσει την ποινή που απομένει προς εκτέλεση.

29. Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν επιτρέπεται, σύμφωνα με τη νομολογία του Varhoven kasatsionen sad, να χορηγήσει στον ενδιαφερόμενο μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού του στη Δανία.

30. Πράγματι, με την από 12 Νοεμβρίου 2013 απόφασή του, το Varhoven kasatsionen sad έκρινε ότι, για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 457, παράγραφος 5, του ΝΡΚ, η «κοινοφελής εργασία στο κράτος ποινής του μεταφερόμενου Βούλγαρου καταδικασθέντος πρέπει να ληφθεί υπόψη από το [Sofiyski gradski sad] για τη μείωση της διάρκειας της ποινής, εκτός αν η προσδιορισθείσα από το κράτος εκδόσεως διάρκεια της ποινής που απομένει προς έκτιση υπολογίστηκε μετά τη συνεκτίμηση της παρασχεθείσας εργασίας».

31. Το Varhoven kasatsionen sad βασίστηκε στις διατάξεις του άρθρου 9, παράγραφος 3, της συμβάσεως για τη μεταφορά καθώς και στις διευκρινίσεις που περιέχονται στην επεξηγηματική έκθεση της συμβάσεως αυτής.

32. Κατά το δικαστήριο αυτό, η μεταφορά του κρατούμενου συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι στο κράτος εκτελέσεως ανατίθεται αποκλειστική αρμοδιότητα ως προς την εκτέλεση της ποινής, τόσο στην περίπτωση της συνεχίσεως της εκτελέσεως όσο και στην περίπτωση της μετατροπής της ποινής.

33. Έχει ενδιαφέρον να επισημανθεί η αιτιολογία του Varhoven kasatsionen sad:

«Η βουλγαρική νομοθεσία προβλέπει τη δυνατότητα να μειωθεί η στερητική της ελευθερίας ποινή δυνάμει του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ εφόσον ο μεταφερόμενος Βούλγαρος υπήκοος παρείχε κοινοφελή εργασία κατά τη διάρκεια εκτίσεως της ποινής. Αναμφιβόλως ο καταδικασθείς πρέπει να επωφελείται μειώσεως [ποινής] αν εργάζεται μετά τη μεταφορά του στη Βουλγαρία. Ο *συνυπολογισμός της διάρκειας της εργασίας του αυτής επιβάλλεται όμως επίσης αν παρείχε εργασία όπως αυτή που προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 178 του [zakon za izpalnenie na*

nakazaniyata i zadarzhanieto pod strazha (νόμου περί εφαρμογής των ποινών)¹⁴] στο κράτος ποινής, ακόμα και αν ο συνυπολογισμός αυτός δεν προβλέπεται στη νομοθεσία του. Πράγματι, η παροχή εργασίας δεν είναι στοιχείο της στερητικής της ελευθερίας ποινής κατά κυριολεξία, αλλά συνέπεια της εκτελέσεώς της. Μπορεί να συναχθεί ότι ο συνυπολογισμός της παρασχεθείσας εργασίας προς τον σκοπό της μείωσης της διάρκειας της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ δεν συνδέεται με την εξατομίκευση (καθορισμό) της ποινής, αλλά πρόκειται για πράξη που συνδέεται με την εκτέλεσή της. Αυτό εμπίπτει στην αρμοδιότητα του κράτους εκτελέσεως, του οποίου οι κανόνες ως προς την εκτέλεση της ποινής εφαρμόζονται στο σύνολό τους, περιλαμβανομένων των λόγων και των μορφών μετατροπής της ποινής.

[...] Ο λογιστικός υπολογισμός της παρασχεθείσας εργασίας προς τον σκοπό της μείωσης της διάρκειας της ποινής σύμφωνα με το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ λαμβάνει υπόψη τα θετικά αποτελέσματα της εργασίας στη διαδικασία της επανεκπαιδύσεως και επανεντάξεως του καταδικασθέντος. Η επαγγελματική απασχόληση του καταδικασθέντος είναι σημαντική προϋπόθεση για την επανένταξή του στην κοινωνία, η δε νομική της σημασία και τα αποτελέσματά της εκτιμώνται από κοινού, χωρίς καμία διάκριση ανάλογα με το αν η εργασία παρασχέθηκε στην αλλοδαπή ή στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας. *Δυνάμει του νόμου —σύμφωνα με το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ—, η περίοδος κατά την οποία ο καταδικασθείς παρείχε κοινωφελείς εργασίες θεωρείται ως περίοδος εκτελέσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής, ανεξαρτήτως του τόπου όπου πραγματοποιήθηκαν οι εργασίες.* Η αφαίρεση των ημερών εργασίας αποτελεί ένα νομικό πλεονέκτημα που δεν συνιστά αναθεώρηση ούτε της στερητικής της ελευθερίας ποινής που επιβλήθηκε από το κράτος καταδίκης ούτε της “διάρκειας” της ποινής αυτής, αλλά υποχρεωτικώς εφαρμοστέα ευνοϊκή συνέπεια που βασίζεται στο γεγονός ότι ο καταδικασθείς πραγματοποίησε τις κοινωφελείς εργασίες κατά τη διάρκεια εκτίσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής του και κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του. *Πρόκειται, επομένως, για μετατροπή της ποινής [¹⁵]κατά την έννοια του άρθρου 12 της συμβάσεως για τη μεταφορά.*

[...]

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, προκειμένου να επιλυθεί η διαφορά σε σχέση με το ζήτημα της μεταφοράς καταδικασθέντος Βουλγάρου υπηκόου μεταξύ του γενικού εισαγγελέα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της αρμόδιας αρχής του άλλου κράτους, η συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα δύο αυτά μέρη πρέπει να συνοδεύεται από ακριβείς πληροφορίες με τις οποίες να διευκρινίζεται αν ο καταδικασθείς παρείχε εργασία (ή αν συμμετείχε σε μαθήματα ή επιμορφωτικό πρόγραμμα) κατά τη διάρκεια της εκτελέσεως στερητικής της ελευθερίας ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα [...] στην αλλοδαπή, κατά τη διάρκεια ποιας περιόδου, *αν η διάρκεια της ποινής που απομένει προς έκτιση και έχει καθοριστεί από το κράτος εκδόσεως υπολογίστηκε μετά τον συνυπολογισμό της παρασχεθείσας εργασίας στην αλλοδαπή.*»¹⁶

14 — DV αριθ. 25, της 3ης Απριλίου 2009.

15 — Κατά τη γνώμη μου, αντίθετα προς την επισήμανση του Varhoven kasatsionen sad, πρόκειται για περίπτωση όχι «μετατροπής της ποινής» αλλά μείωσης ποινής.

16 — Η υπογράμμιση δική μου.

IV – Τα προδικαστικά ερωτήματα

34. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sofiyski gradski sad αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Εμποδίζουν οι διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού 2008/909/ΔΕΥ το κράτος εκτελέσεως να μειώσει, στο πλαίσιο της διαδικασίας μεταφοράς, τη χρονική διάρκεια της “στερητικής της ελευθερίας” ποινής που επέβαλε το κράτος εκδόσεως, λόγω της εργασίας στο κράτος εκδόσεως κατά τον χρόνο εκτίσεως της ποινής αυτής, έτσι ώστε:
- α) η μείωση της ποινής να είναι αποτέλεσμα της εφαρμογής του δικαίου του κράτους εκτελέσεως που διέπει την εκτέλεση της ποινής δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 1, [της αποφάσεως-πλαisiού]; Είναι σύμφωνο με τη διάταξη αυτή το δικαίο του κράτους εκτελέσεως που διέπει την εκτέλεση της ποινής να εφαρμοστεί ήδη στο πλαίσιο της διαδικασίας μεταφοράς όσον αφορά περιστάσεις που έλαβαν χώρα τον χρόνο κατά τον οποίο ο καταδικασθείς υπέκειτο στη δικαιοδοσία του κράτους εκδόσεως (δηλαδή, όσον αφορά την εργασία που παρασχέθηκε κατά τη διάρκεια της κρατήσεως στο σωφρονιστικό κατάστημα του κράτους εκδόσεως);
 - β) η ποινή να μειώνεται κατόπιν αφαιρέσεως ορισμένου χρονικού διαστήματος δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 2, [της αποφάσεως-πλαisiού]. Είναι σύμφωνη με τη διάταξη αυτή η αφαίρεση χρονικού διαστήματος το οποίο υπερβαίνει τη διάρκεια κρατήσεως που έχει οριστεί βάσει του δικαίου του κράτους εκδόσεως, όταν εφαρμόζεται το δικαίο του κράτους εκτελέσεως και, ως εκ τούτου, υποβάλλονται σε νέα νομική εκτίμηση οι περιστάσεις που προέκυψαν στο κράτος εκδόσεως (δηλαδή, η εργασία που παρασχέθηκε στο σωφρονιστικό κατάστημα του κράτους εκδόσεως);
- 2) Εάν αυτές ή άλλες διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού είναι εφαρμοστέες στην εξεταζόμενη μείωση ποινής, πρέπει το κράτος εκδόσεως να ενημερωθεί συναφώς, εφόσον το έχει ζητήσει ρητώς, και επιβάλλεται η αναστολή της διαδικασίας μεταφοράς σε περίπτωση αρνήσεως εκ μέρους του κράτους αυτού; Εάν γίνει δεκτή η υποχρέωση ενημερώσεως, πώς πρέπει να πραγματοποιείται η ενημέρωση —κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο όσον αφορά το εφαρμοστέο δικαίο ή κατά τρόπο συγκεκριμένο όσον αφορά τη μείωση στην οποία πρόκειται να προβεί το δικαστήριο για τον συγκεκριμένο κατάδικο;
- 3) Εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώσει ότι οι διατάξεις του άρθρου 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού 2008/909/ΔΕΥ δεν παρέχουν τη δυνατότητα στο κράτος εκτελέσεως να μειώσει την ποινή βάσει του εθνικού του δικαίου (λόγω της εργασίας που παρασχέθηκε εντός του κράτους εκδόσεως), συνάδει με το ευρωπαϊκό δικαίο η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου να εφαρμόσει, παρά ταύτα, το εθνικό δικαίο, καθόσον τούτο είναι ευνοϊκότερο από το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού 2008/909/ΔΕΥ;»

35. Η Γερμανική, η Ισπανική, η Ολλανδική, η Αυστριακή Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατύπωσαν παρατηρήσεις.

36. Θεωρώ λυπηρό ότι δεν μετέσχαν στη διαδικασία οι διάδικοι της κύριας δίκης και η Βουλγαρική Κυβέρνηση, που δεν υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις και δεν παρέστησαν στην επ’ ακροατηρίου συζήτηση.

V – Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

37. Πριν προχωρήσω στην εξέταση των ερωτημάτων που υποβλήθηκαν από το αιτούν δικαστήριο, επιβάλλονται δύο παρατηρήσεις προκειμένου να επιβεβαιωθεί, αφενός, η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου να αποφανθεί προδικαστικώς επ' αυτών και, αφετέρου, η χρησιμότητα της ερμηνείας του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαίσιου.

38. Πρώτον, αντιθέτως προς τα συναγόμενα από την απόφαση περί παραπομπής, η μεταφορά του ενδιαφερομένου πραγματοποιήθηκε όχι βάσει των διατάξεων της αποφάσεως-πλαίσιου, αλλά βάσει των διατάξεων της συμβάσεως για τη μεταφορά.

39. Αυτό συνάγεται ρητώς από το αίτημα μεταφοράς του A. Ognyanov που υποβλήθηκε από το δανικό Υπουργείο Δικαιοσύνης, στις 26 Μαρτίου 2013, και από το σύνολο της μεταγενέστερης σχετικής αλληλογραφίας, που περιέχεται στον εθνικό φάκελο.

40. Οι δανικές δικαστικές αρχές σαφώς αναφέρονται στις διατάξεις της συμβάσεως για τη μεταφορά λόγω της μη ενσωματώσεως στο εθνικό δίκαιο της αποφάσεως-πλαίσιου από τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας.

41. Καθιστά το στοιχείο αυτό αυτοδικαίως αναρμόδιο το Δικαστήριο;

42. Δεν το νομίζω.

43. Πράγματι, φρονώ ότι με απόλυτη επίγνωση της καταστάσεως το αιτούν δικαστήριο ανέφερε, στα ερωτήματά του, τις διατάξεις της αποφάσεως-πλαίσιου. Πράγματι, δυνάμει του άρθρου 29, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας ήταν, κατ' αρχήν, υποχρεωμένη να τη μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο το αργότερο έως τις 5 Δεκεμβρίου 2011. Από την ημερομηνία αυτή, η απόφαση-πλαίσιο, βάσει του άρθρου 26, παράγραφος 1, πρώτη περίπτωση, έπρεπε επομένως να αντικαταστήσει τη σύμβαση για τη μεταφορά καθώς και το πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής.

44. Με δεδομένο ότι η αίτηση μεταφοράς του A. Ognyanov υποβλήθηκε στις 26 Μαρτίου 2013 και η μεταφορά αυτού έλαβε χώρα, κατόπιν της συναινέσεως των βουλγαρικών δικαστικών αρχών, την 1η Οκτωβρίου 2013, οι μόνες εφαρμοστέες διατάξεις για τη μεταφορά του ενδιαφερομένου μεταξύ των δύο κρατών μελών θα έπρεπε επομένως να είναι, κατ' αρχήν, αυτές που περιέχονται στην απόφαση-πλαίσιο.

45. Το αιτούν δικαστήριο επέλεξε επομένως να υποβάλει στο Δικαστήριο ερώτημα περί της ερμηνείας των διατάξεων της αποφάσεως-πλαίσιου.

46. Υπενθυμίζω ότι, στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της μέλλουσας να εκδοθεί δικαστικής αποφάσεως, εναπόκειται αποκλειστικά να εκτιμήσει, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της υποθέσεως, τόσο την ανάγκη εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και το λυσιτελές των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο¹⁷.

17 — Απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

47. Το τεκμήριο λυσιτέλειας που ισχύει όσον αφορά τα προδικαστικά ερωτήματα που υποβάλλουν τα εθνικά δικαστήρια μπορεί να ανατραπεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οσάκις είναι πρόδηλον ότι η ζητούμενη ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης ή οσάκις το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως, ή ακόμα το Δικαστήριο δεν έχει στη διάθεσή του τα πραγματικά ή νομικά στοιχεία που είναι αναγκαία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του υποβάλλονται¹⁸.

48. Καμία όμως από τις περιπτώσεις αυτές δεν συντρέχει εν προκειμένω.

49. Συνεπώς, δεν βλέπω κανένα εμπόδιο να αποφανθεί το Δικαστήριο επί της υπό κρίση υποθέσεως ερμηνεύοντας τις διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού.

50. Δεύτερον, πρέπει να επισημανθεί ότι ένα εκ των εμποδίων που θα μπορούσαν να ανακύψουν κατά την εφαρμογή από το αιτούν δικαστήριο της υποχρέωσης σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας του εθνικού δικαίου —και αναφέρομαι εδώ στη νομολογία του *Varhoven kasatsionen sad* ως προς το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ— έχει σήμερα αρθεί.

51. Πράγματι, με την απόφασή του της 19ης Απριλίου 2016, *DI*¹⁹, το Δικαστήριο έκρινε ότι η απαίτηση σύμφωνης ερμηνείας «περιλαμβάνει και την υποχρέωση των εθνικών δικαστηρίων να μεταβάλλουν, αν παρίσταται ανάγκη, την πάγια νομολογία τους σε περίπτωση που αυτή στηρίζεται σε ερμηνεία του εσωτερικού δικαίου η οποία δεν συμβιβάζεται με τους σκοπούς της εκάστοτε οδηγίας»²⁰.

52. Η αρχή που υιοθετείται από το Δικαστήριο επιβάλλεται εξίσου στην περίπτωση της αποφάσεως-πλαisiού.

53. Υπενθυμίζω, πράγματι, ότι, με την απόφασή του της 16ης Ιουνίου 2005, *Rupino*²¹, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας των αποφάσεων-πλαisiού, ο οποίος διατυπώνεται πανομοιότυπα όπως και στο άρθρο 288, τρίτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθώς και η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας, που ισχύει στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις²², συνεπάγονται ότι οι εθνικές αρχές, ιδίως τα εθνικά δικαστήρια, υπέχουν υποχρέωση σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας του εθνικού δικαίου²³. Υπενθυμίζω ότι η υποχρέωση αυτή είναι συμφυής προς το σύστημα της Συνθήκης ΛΕΕ, καθόσον παρέχει στα εθνικά δικαστήρια τη δυνατότητα να διασφαλίζουν, στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους, την πλήρη αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης οσάκις αποφαινόμενοι επί των διαφορών των οποίων έχουν επιληφθεί²⁴.

54. Συνεπώς, μια ερμηνεία του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ σύμφωνη προς το άρθρο 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού είναι, κατά τη γνώμη μου, απολύτως δυνατή.

18 — Απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2013, *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

19 — C-441/14, EU:C:2016:278.

20 — Σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία.

21 — C-105/03, EU:C:2005:386.

22 — Σκέψη 42.

23 — Σκέψη 34.

24 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2012, *Dominguez* (C-282/10, EU:C:2012:33, σκέψη 24 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

55. Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο δεν περιορίζεται, στο πλαίσιο αυτό, από την απαραίτητη τήρηση των αρχών της ασφάλειας δικαίου και της μη αναδρομικότητας. Γνωρίζω ότι σύμφωνα με τις αρχές αυτές, κατά πάγια νομολογία, «η [σύμφωνη προς το δίκαιο της Ένωσης] υποχρέωση [ερμηνείας] δεν μπορεί [...] να οδηγεί, βάσει της απόφασης-πλαisiού και ανεξάρτητα από [την ύπαρξη] νόμο[υ] που έχει ενδεχομένως εκδοθεί προς εφαρμογή της, στη θεμελίωση ή την επίταση της ποινικής ευθύνης των ενεργούντων κατά παράβαση των διατάξεων της»²⁵.

56. Στην υπό κρίση υπόθεση, η διάταξη που αποτελεί το αντικείμενο της αιτήσεως για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά όχι την έκταση της ποινικής ευθύνης του ενδιαφερομένου, αλλά τον τρόπο εκτέλεσεως της ποινής του, ιδιαίτερα τη χορήγηση μείωσης ποινής.

57. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, τίποτα δεν μπορεί να εμποδίσει, ακόμα και ελλείψει μεταφοράς της αποφάσεως-πλαisiού στην εθνική έννομη τάξη στη Βουλγαρία, το αιτούν δικαστήριο να ερμηνεύσει τους κρίσιμους για την υπόθεση κανόνες του ΝΚ, στο μέτρο του δυνατού, υπό το φως του γράμματος και του σκοπού της αποφάσεως-πλαisiού, προκειμένου να επιτύχει το επιδιωκόμενο από αυτήν αποτέλεσμα.

VI – Ανάλυση

A – Επί του πρώτου ερωτήματος

58. Με το πρώτο του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί από το Δικαστήριο αν το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα που, σε περιπτώσεις όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, παρέχει τη δυνατότητα στο κράτος εκτελέσεως να χορηγήσει στον καταδικασθέντα μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στο κράτος εκδόσεως.

59. Κατά το άρθρο 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού, η εκτέλεση ποινής, περιλαμβανομένων των λόγων της πρόωρης ή υπό όρους αποφυλακίσεως, διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως.

60. Στην υπό κρίση υπόθεση, το Sofiyski gradski sad ζητεί επομένως να διευκρινιστεί αν δεν επιτρέπεται η εφαρμογή του δικαίου του κράτους εκτελέσεως, δηλαδή, εν προκειμένω, το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ, στην περίοδο κρατήσεως του ενδιαφερομένου στη Δανία.

61. Οι όροι που ο νομοθέτης της Ένωσης χρησιμοποιεί στο άρθρο 17, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της αποφάσεως-πλαisiού μπορούν πράγματι να δημιουργήσουν αμφιβολίες ως προς την κατανομή των αρμοδιοτήτων σχετικά με την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής, οι δε προπαρασκευαστικές εργασίες σχετικά με τη διάταξη αυτή δεν διευκρινίζουν ουσιαστικά την ερμηνεία της εν λόγω διατάξεως.

62. Αφενός, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν ορίζει την έννοια «εκτέλεση ποινής» στο άρθρο 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού.

63. Αφετέρου, δεν διευκρινίζει αν πρόκειται για την εκτέλεση της ποινής από τη δημοσίευση της αποφάσεως στο κράτος εκδόσεως ή μόνον από τη μεταφορά του ενδιαφερομένου στο κράτος εκτελέσεως.

25 — Απόφαση της 16ης Ιουνίου 2005, Pupino (C-105/03, EU:C:2005:386, σκέψη 45). Από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι «στην υποχρέωση του εθνικού δικαστή να αναφέρεται στο περιεχόμενο της απόφασης-πλαisiού, όταν ερμηνεύει τους οικείους κανόνες του εθνικού δικαίου, θέτουν ορισμένα όρια οι γενικές αρχές του δικαίου, και ιδίως η αρχή της ασφάλειας δικαίου και η αρχή της μη αναδρομικότητας» (σκέψη 44).

1. Ο ορισμός της έννοιας «εκτέλεση της ποινής»

64. Ο ορισμός της έννοιας «εκτέλεση της ποινής» συνιστά προαπαιτούμενο.

65. Πράγματι, αν πρέπει να αποφανθεί το Δικαστήριο για τις αρμοδιότητες του κράτους εκδόσεως και του κράτους εκτελέσεως όσον αφορά την εκτέλεση αυτήν καθαυτή ποινής, πρέπει, προηγουμένως, να ορίσει την εν λόγω έννοια.

66. Εξάλλου, αν πρέπει να διασφαλιστεί η αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων που επιβάλλουν στερητική της ελευθερίας ποινή καθώς και η αποτελεσματική εκτέλεση των ποινών σε κράτος διαφορετικό από αυτό της εκδόσεως, πρέπει να οριστεί η έννοια αυτή «στο επίπεδο της Ένωσης», διότι η περιπλοκότητα και, μερικές φορές επίσης, η αβεβαιότητα των εθνικών νομοθεσιών και η πρακτική εκτελέσεως των ποινών μπορούν να καταστήσουν το έργο αυτό δυσχερές. Η αποτελεσματικότητα της εκτελέσεως των ποινών αποτελεί ουσιώδη συνιστώσα της ποινικής πολιτικής και, εν γένει, του ευρωπαϊκού δικαστικού χώρου στις ποινικές υποθέσεις, ειδικότερα.

67. Πρέπει επομένως να αρχίσω την ανάλυσή μου με έναν ορισμό της έννοιας της «εκτελέσεως της ποινής».

68. Κατά το άρθρο 1, στοιχείο β', της αποφάσεως-πλαisiού, η «ποινή» ή, για να χρησιμοποιήσω την έκφραση που χρησιμοποιείται στην απόδοση στη γαλλική γλώσσα της αποφάσεως-πλαisiού, η «condamnation»²⁶ αφορά στερητική της ελευθερίας ποινή η οποία επιβλήθηκε από εθνικό δικαστήριο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας επί ποινικού αδικήματος για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα²⁷.

69. Τα μέτρα που συνιστούν «ποινή» εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 49 του Χάρτη και του άρθρου 7 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950²⁸.

70. Τα μέτρα που σκοπούν στην «εκτέλεση της ποινής» αφορούν επομένως την πραγμάτωση μιας «reine» ή μιας «condamnation». Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) εκτιμά ότι τα μέτρα αυτά δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της «ποινής» και δεν εμπίπτουν, συνεπώς, στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 7 της ΕΣΔΑ²⁹.

71. Η εκτέλεση μιας ποινής λαμβάνει χώρα μετά την καταδίκη που επιβάλλει την ποινή. Πρόκειται επομένως για το τελικό στάδιο της ποινικής διαδικασίας, αυτό κατά τη διάρκεια του οποίου εκτελείται η ποινή.

72. Καλύπτει το σύνολο των μέτρων που εκ φύσεως, αφενός, εξασφαλίζουν την εκτέλεση στην πράξη της ποινής, όπως το ένταλμα συλλήψεως, και, αφετέρου, διασφαλίζουν την κοινωνική επανένταξη του καταδικασθέντος. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες δικαστικές αρχές καθορίζουν τις λεπτομέρειες ως προς τον τρόπο εκτελέσεως της ποινής και των εναλλακτικών μορφών εκτίσεως αυτής, αποφασίζοντας, για παράδειγμα, τη φύλαξη εκτός σωφρονιστικού καταστήματος, τις άδειες εξόδου, το καθεστώς «ημιελευθερίας», την κατάτμηση και την αναστολή της ποινής, τα μέτρα πρόωρης ή υπό

26 — Στην απόδοση στην αγγλική γλώσσα της αποφάσεως-πλαisiού, χρησιμοποιείται ένας μόνον όρος, δηλαδή αυτός της «sentence», για να προσδιορίσει αδιακρίτως την ποινή («reine») ή την καταδίκη («condamnation»). [ΣΤΜ: όπως και στα ελληνικά.]

27 — Κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, «το σημείο αφετηρίας κάθε εκτιμήσεως σχετικά με την ύπαρξη “ποινής” συνίσταται στον καθορισμό του αν το οικείο μέτρο επιβλήθηκε κατόπιν καταδίκης για ποινικό αδίκημα. Και άλλα στοιχεία μπορούν να κριθούν κρίσιμα για το ζήτημα αυτό: η φύση και ο σκοπός του οικείου μέτρου, ο χαρακτηρισμός του στο εθνικό δίκαιο, οι διαδικασίες που συνδέονται με τη λήψη του μέτρου και την εκτέλεσή του, καθώς και η σοβαρότητά του [...] Η σοβαρότητα του μέτρου δεν είναι ωστόσο αποφασιστική αυτή καθαυτήν, καθώς πληθώρα μη ποινικών μέτρων προληπτικής φύσεως μπορούν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στον ενδιαφερόμενο (βλ., συναφώς, ΕΔΔΑ, 21 Οκτωβρίου 2013, Del Río Prada κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 82 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 — Στο εξής: ΕΣΔΑ.

29 — ΕΔΔΑ, 29 Νοεμβρίου 2005, Uttley κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:2005:1129DEC003694603, και 21 Οκτωβρίου 2013, Del Río Prada κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009.

όρους αποφυλάκισης του κρατουμένου ή τη θέση υπό ηλεκτρονική επιτήρηση. Το δίκαιο της εκτέλεσης των ποινών καλύπτει επίσης τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν μετά την αποφυλάκιση του καταδικασθέντος, όπως η θέση του υπό δικαστική επιτήρηση ή ακόμη η συμμετοχή του σε προγράμματα αποκαταστάσεως, ή τα μέτρα αποζημιώσεως υπέρ των θυμάτων.

73. Στο πλαίσιο των ενδίκων διαφορών που έχει αντιμετωπίσει, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου συχνά επελήφθη περιστάσεων στις οποίες η διάκριση μεταξύ της ποινής και των μέτρων προς εκτέλεση αυτής δεν ήταν πάντοτε εν τοις πράγμασι σαφής. Πρέπει επομένως να διακρίνονται, από τα μέτρα που λαμβάνονται μετά την οριστική επιβολή της ποινής, τα μέτρα αυτά που, στην πραγματικότητα, μπορούν να οριοθετήσουν εκ νέου ή να τροποποιήσουν το περιεχόμενο της ποινής³⁰.

74. Κατόπιν των ανωτέρω, ο ορισμός της έννοιας της «εκτέλεσης της ποινής» δεν αρκεί για την επίλυση του ζητήματος που ανακύπτει στην υπό κρίση υπόθεση.

2. Η έννοια και το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαisiού

75. Η αυστηρή εφαρμογή της αρχής κατά την οποία «η εκτέλεση ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτέλεσης» δημιουργεί, καθαυτή, δυσχέρειες όταν η εκτέλεση της ποινής έχει ήδη αρχίσει εντός του κράτους εκδόσεως για να συνεχιστεί υπό τη δικαιοδοσία του κράτους εκτέλεσεως. Σε ποια «εκτέλεση» αναφερόμαστε; Αναφέρεται ο νομοθέτης της Ένωσης στην εκτέλεση της ποινής από τη δημοσίευση της καταδικαστικής αποφάσεως από το κράτος εκδόσεως ή στην εκτέλεση της ποινής από τη μεταφορά του καταδικασθέντος στις δικαστικές αρχές του κράτους εκτέλεσεως και μετά;

76. Η απάντηση είναι μία και μόνη αν ληφθούν υπόψη οι αρχές στις οποίες στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο και η οικονομία του άρθρου 17 αυτής.

α) Η αρχή της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας

77. Το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού επιδιώκει να ρυθμίσει τις συγκρούσεις νόμων και αρμοδιοτήτων σχετικά με την εκτέλεση της ποινής, που απορρέουν αναπόφευκτα από τη μεταφορά του καταδικασθέντος από τις αρχές του κράτους εκδόσεως σ' αυτές του κράτους εκτέλεσεως. Πράγματι, η μεταφορά καταδικασθέντος συνεπάγεται ότι έχει αρχίσει η εκτέλεση της ποινής του στο έδαφος του κράτους εκδόσεως για να συνεχιστεί, ενδεχομένως, σε σωφρονιστικό κατάστημα του κράτους εκτέλεσεως³¹.

78. Αυτό εξηγεί ότι, κατά το άρθρο 17, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού, το κράτος εκτέλεσεως υποχρεούται, για τον υπολογισμό της ποινής που απομένει προς εκτέλεση στο έδαφος του, να αφαιρέσει το χρονικό διάστημα στέρησης της ελευθερίας «το οποίο έχει ήδη εκτιθεί» στο κράτος εκδόσεως.

79. Αν επιτρεπόταν στο κράτος εκτέλεσεως να εφαρμόσει αναδρομικά το δίκαιό του από την έναρξη της εκτέλεσεως της ποινής του ενδιαφερομένου στο κράτος εκδόσεως θα παραβίαζε τη γενικώς παραδεδεγμένη αρχή της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας.

30 — ΕΔΔΑ, 21 Οκτωβρίου 2013, Del Río Prada κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, §§ 59, 83, 85 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και § 89. Με την απόφαση αυτή, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι η εφαρμογή νέων τρόπων υπολογισμού των μειώσεων ποινής λόγω εργασίας κατά την κράτηση σε ήδη επιβληθείσα ποινή δεν μπορεί να αποτελεί μέτρο που συνδέεται αποκλειστικά με την εκτέλεση της επιβληθείσας ποινής. Συνεπαγόμενοι παράταση του εγκλεισμού περίπου για εννέα έτη, οι νέοι αυτοί τρόποι, κατά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, οριοθέτησαν εκ νέου το περιεχόμενο της επιβληθείσας «ποινής» και πρέπει, επομένως, να εκτιμηθούν υπό το πρίσμα των εγγυήσεων του άρθρου 7, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, της ΕΣΔΑ (§§ 109 και 110).

31 — Ωστόσο, ενδέχεται, σε μερικές περιπτώσεις, ο καταδικασθείς να βρίσκεται ήδη στο έδαφος του κράτους εκτέλεσεως.

80. Η αρχή αυτή της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας αποτελεί κοινή αρχή για το σύνολο των κρατών μελών. Η ποινική νομοθεσία έχει εδαφική εφαρμογή διότι αποτελεί την έκφραση της κυριαρχίας των κρατών μελών. Η κατά τόπον αρμοδιότητα των ποινικών δικαστηρίων λαμβάνει επομένως, κανονικά, στις εθνικές νομοθεσίες, χαρακτήρα δημοσίας τάξεως. Από την κατά τόπον αρμοδιότητα πηγάζει υποχρεωτικά το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

81. Συνεπώς, καταρχήν, δεν ανακύπτει το ζήτημα αν, προς το συμφέρον του ενδιαφερομένου, θα ήταν καλύτερο να εφαρμοστεί η βουλγαρική ποινική νομοθεσία, βάσει της αρχής της αναδρομικότητας *in mitius*³² [του ηπιότερου νεότερου νόμου] που περιλαμβάνεται στο άρθρο 49, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, του Χάρτη, επειδή πρόκειται για ποινικό νόμο ευνοϊκότερο για τον ενδιαφερόμενο σε σύγκριση με τη δανική ποινική νομοθεσία. Μια τέτοια επιλογή δεν υπάρχει σε κατάσταση με διασυνοριακό χαρακτήρα όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, διότι η εφαρμογή της ποινικής νομοθεσίας απορρέει από την ίδια την αρχή της εδαφικότητας.

82. Δεν πιστεύω εξάλλου ότι έχει εφαρμογή εν προκειμένω η αρχή της αναδρομικότητας *in mitius*. Πράγματι, παραδοσιακά, η αρχή αυτή έχει εφαρμογή στις διαχρονικές συγκρούσεις νόμων και όχι, όπως στην προκειμένη περίπτωση, στις συγκρούσεις νόμων ως προς το κατά τόπον πεδίο εφαρμογής. Χωρίς αμφιβολία, η εν λόγω αρχή θα μπορούσε να εφαρμοστεί αν, κατόπιν τροποποιήσεως της δανικής ποινικής νομοθεσίας, το διαπραχθέν από τον Α. Ογνυανov αδίκημα καταργείτο μετά από την επιβολή ποινής σε αυτόν, ενώ η εκτέλεσή της συνεχιζόταν. Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές δεν θα είχαν άλλη επιλογή από το να αποφυλακίσουν τον ενδιαφερόμενο. Αντιθέτως, αν ο βουλγαρικός νόμος εξάλειφε το αξιόποινο της πράξεως που διέπραξε ο ενδιαφερόμενος, σφόδρα αμφιβάλλω αν το γεγονός αυτό θα συνεπαγόταν αυτοδικαίως την αποφυλάκισή του. Πράγματι, η πράξη αυτή τιμωρείται από το δανικό δίκαιο για διατάραξη της δανικής δημοσίας τάξεως, η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του βουλγαρικού δικαίου. Εξάλλου, είναι ενδιαφέρον να επισημανθεί ότι μια τέτοια περίπτωση θα είχε ως αποτέλεσμα να καταστήσει τη μεταφορά του καταδικασθέντος αδύνατη δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο ε', της συμβάσεως για τη μεταφορά.

83. Πιστεύω εξάλλου ότι οι διατάξεις της αποφάσεως-πλαίσιου επιρρωννύουν την άποψή μου. Πράγματι, η σχετική ρύθμιση δεν απαιτεί τον έλεγχο του διττού αξιοποιίνου για τα αδικήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, προβλέπει δε τον έλεγχο αυτό για τα λοιπά αδικήματα μόνον ως δυνατότητα, εφόσον το απαιτήσει το κράτος εκτελέσεως, δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 3. Συμπεραίνω επομένως ότι ο κανόνας αυτός επιβεβαιώνει τον εδαφικό χαρακτήρα της ποινικής νομοθεσίας και έχει ως αποτέλεσμα να κριθεί απρόσφορη η εφαρμογή της αρχής της αναδρομικότητας *in mitius* σε περίπτωση όπως η επίδικη.

β) Η αρχή της εξατομικεύσεως της ποινής

84. Η απόφαση-πλαίσιο έχει ως βασικό σκοπό να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη των καταδίκων σε στερητική της ελευθερίας ποινή παρέχοντας τη δυνατότητα στο άτομο που έχει στερηθεί την ελευθερία του συνεπεία ποινικής καταδίκης να εκτίσει την ποινή του ή το υπόλοιπο αυτής στο κοινωνικό περιβάλλον της χώρας προελεύσεώς του.

32 — Σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας των εγκλημάτων και των ποινών, η ποινική νομοθεσία δεν μπορεί να εφαρμοστεί αναδρομικώς. Η αρχή της αναδρομικότητας *in mitius* συνιστά εξαίρεση από την αρχή αυτή, επιτάσσοντας την εφαρμογή των ευνοϊκότερων για τον καταδικασθέντα ποινικών διατάξεων.

85. Αυτό εκφράζεται σαφώς στην αιτιολογική σκέψη 9 και στο άρθρο 3, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού³³.

86. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι όλα τα μέτρα σχετικά με την εκτέλεση και τις εναλλακτικές μορφές εκτίσεως των ποινών εξατομικεύονται από τις δικαστικές αρχές με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολυνθεί, στο πλαίσιο του σεβασμού των συμφερόντων της κοινωνίας και των δικαιωμάτων των θυμάτων, πέραν της προλήψεως της τυχόν υποτροπής, η κοινωνική ένταξη ή επανένταξη του καταδικασθέντος.

87. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαisiού, η αρχή της εξατομικεύσεως της ποινής, που επιτελεί βασική λειτουργία της ποινής, επιβάλλει ως εκ τούτου σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του κράτους εκδόσεως και του κράτους εκτελέσεως ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις σχετικά με την εκτέλεση της ποινής λαμβάνονται από τη δικαστική αρχή η οποία βρίσκεται σε καλύτερη θέση να εκτιμήσει τη συμπεριφορά του ενδιαφερομένου.

88. Αυτό προϋποθέτει ότι οι δικαστικές αρχές του τόπου της πραγματικής κρατήσεως του ενδιαφερομένου αποφαίνονται για το σύνολο των εναλλακτικών μορφών εκτίσεως της ποινής, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων μείωσης της ποινής που χορηγείται στον κατάδικο.

89. Αναμφίβολα πρόκειται για τις δικαστικές αρχές που βρίσκονται εγγύτερα στον καταδικασθέντα, ήτοι για τις αρχές του τόπου πραγματικής κρατήσεώς του³⁴.

90. Ειδικότερα, ως προς τη μείωση της ποινής λόγω εργασίας σε σωφρονιστικό κατάστημα, το μέτρο αυτό εξατομικεύσεως της ποινής έχει σημασία μόνον αν λαμβάνεται από την αρχή που πράγματι παρακολούθησε και αξιολόγησε την εργασία του ενδιαφερομένου.

91. Επομένως, δεν έχει κανένα νόημα ούτε κάποιο νομικό έρεισμα η εφαρμογή του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ στο χρονικό διάστημα κρατήσεως του Α. Ογνιανον στη Δανία, αντί της εφαρμογής της δανικής νομοθεσίας. Μια τέτοια πρωτοβουλία θα ήταν, καθαυτή, αντίθετη προς την αρχή της εξατομικεύσεως της ποινής, καθόσον οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές θα χορηγούσαν μείωση ποινής σε κατάδικο, αφενός, που οι ίδιες ποτέ δεν συνάντησαν και, αφετέρου, του οποίου την εργασία ή την πρόοδο ουδέποτε παρακολούθησαν. Τίποτα δεν εμποδίζει, αντιθέτως, τις βουλγαρικές δικαστικές αρχές, προς τον σκοπό της συνολικότερης αξιολογήσεως των προσπαθειών κοινωνικής επανεντάξεως που κατέβαλε ο ενδιαφερόμενος, να λάβουν υπόψη την εργασία που παρείχε ο Α. Ογνιανον κατά τον χρόνο κρατήσεώς του στη Δανία καθώς και τις συναφείς εκτιμήσεις των δανικών δικαστικών αρχών. Θα πρόκειται για ένα κριτήριο μεταξύ άλλων, παρέχον τη δυνατότητα στις αρμόδιες δικαστικές αρχές να εκτιμήσουν αν η υπό όρους αποφυλάκιση του ενδιαφερομένου είναι δικαιολογημένη.

33 — Βλ., επίσης, τη δήλωση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον σκοπό της επανεντάξεως ο οποίος επιδιώκεται με την απόφαση-πλαisiού, κατά την οποία, «[έ]χοντας κατά νου ότι θεμελιώδης στόχος της [...] απόφασης-πλαisiού είναι η επιτυχής επανένταξη του καταδικασθέντος στο κράτος με το οποίο τηρεί τους στενότερους δεσμούς, [...] και συμφωνώντας ότι η αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών δεν καθιστά αναγκαίο να προβλεφθεί πρόσθετος λόγος άρνησης ο οποίος να βασίζεται στη διαπίστωση ότι η αναγνώριση της απόφασης δεν τελεί σε συνάφεια με το στόχο της επανένταξης, το Συμβούλιο τονίζει ότι ο στόχος αυτός θα πρέπει να αποτελεί παράγοντα πρωταρχικής σημασίας για το κράτος έκδοσης οσάκις λαμβάνεται απόφαση για την ανάγκη διαβίβασης της απόφασης και της βεβαίωσης στο κράτος εκτέλεσης» (βλ. παράρτημα ΙΙ, τμήμα Ι, του εγγράφου του Συμβουλίου 6070/1/09 REV 1), καθώς και το σημείο 4.1 της εκθέσεως της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των αποφάσεων-πλαisiού 2008/909/ΔΕΥ, 2008/947/ΔΕΥ και 2009/829/ΔΕΥ σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, αποφάσεων αναστολής εκτέλεσης της ποινής ή απόλυσης υπό όρους και εναλλακτικών κυρώσεων, καθώς και αποφάσεων περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση [COM(2014) 57 τελικό].

34 — Βλ. ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τίτλο «Αμοιβαία αναγνώριση των οριστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις» [COM(2000) 495 τελικό], στην οποία η Επιτροπή ήδη διευκρίνιζε ότι «οι αποφάσεις που αφορούν την εκτέλεση, οι οποίες στηρίζονται στη συμπεριφορά του κρατούμενου, πρέπει να υπάγονται στην αρμοδιότητα του κράτους μέλους που εκτελεί την απόφαση [...] Πράγματι, είναι οι αρχές του κράτους μέλους που εκτελεί την απόφαση οι οποίες βρίσκονται σε άμεση επαφή με τον κρατούμενο και οι καλύτερα τοποθετημένες για να κρίνουν τη συμπεριφορά του» (σημείο 9.1).

92. Μόνον όταν ο ενδιαφερόμενος εγκλειστεί σε βουλγαρικό σωφρονιστικό κατάστημα οι εθνικές δικαστικές αρχές θα μπορέσουν, ενδεχομένως, να εφαρμόσουν το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ. Αυτή η μείωση της ποινής θα πρέπει να ενταχθεί στο πλαίσιο μιας τακτικής και εξατομικευμένης παρακολούθησής του ενδιαφερομένου και δεν θα πρέπει να επέρχεται αυτομάτως, όπως φαίνεται ότι προκύπτει από την απόφαση του Varhoven kasatsionen sad³⁵.

93. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων αυτών, φρονώ επομένως ότι η τήρηση των αρχών της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας και της εξατομικεύσεως της ποινής επί των οποίων ερείδεται η απόφαση-πλαίσιο επιτάσσει η εκτέλεση στερητικής της ελευθερίας ποινής, ειδικότερα η χορήγηση μείωσης της ποινής, να διέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο ο καταδικασθείς πράγματι κρατείται.

94. Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από την οικονομία της αποφάσεως-πλαισίου, στην οποία εντάσσεται το άρθρο 17 αυτής.

γ) Η οικονομία της αποφάσεως-πλαισίου

95. Η εξέταση της οικονομίας της αποφάσεως-πλαισίου δείχνει ότι το άρθρο 17 αυτής καθορίζει τις αρχές που εφαρμόζονται στην εκτέλεση της ποινής αφότου πραγματοποιηθεί η μεταφορά του καταδικασθέντος.

96. Πρώτον, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη το πλαίσιο στο οποίο διαμορφώθηκαν οι αρχές του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαισίου. Πράγματι, η απόφαση-πλαίσιο εκδόθηκε βασιζόμενη σε ορισμένες νομικές ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, στη σύμβαση για τη μεταφορά³⁶. Γίνεται άλλωστε σχετική αναφορά στις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5 της αποφάσεως-πλαισίου.

97. Η διατύπωση του άρθρου 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαισίου είναι, κατ' ουσίαν, ίδια με αυτή που χρησιμοποιείται στο άρθρο 9, παράγραφος 3, της συμβάσεως για τη μεταφορά. Πράγματι, η τελευταία αυτή διάταξη ορίζει ότι «[η] εκτέλεση της ποινής διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως και το κράτος αυτό είναι μόνο αρμόδιο για να λάβει τις κατάλληλες αποφάσεις». Σημαντικό είναι ότι η εν λόγω διάταξη έχει τίτλο «*Συνέπειες της μεταφοράς για το κράτος εκτελέσεως*»³⁷.

98. Λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση προς αντιμετώπιση της οποίας εκδόθηκε η απόφαση-πλαίσιο, είναι επομένως πολύ πιθανό, τιτλοφορώντας το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαισίου «*Δίκαιο που διέπει την εκτέλεση*», ο νομοθέτης της Ένωσης να εννοούσε το δίκαιο που διέπει την εκτέλεση της ποινής «*μετά τη μεταφορά του καταδικασθέντος*».

99. Δεύτερον, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι κάθε μία εκ των αρχών της αποφάσεως-πλαισίου ορίζεται στο κείμενο αυτής κατά χρονολογική σειρά.

100. Αρχικώς, τα άρθρα 4 έως 14 της αποφάσεως-πλαισίου καθιερώνουν τους κανόνες που τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόσουν προκειμένου να προβούν στη μεταφορά του καταδικασθέντος. Ειδικότερα, τα άρθρα 4 έως 6 της αποφάσεως-πλαισίου ορίζουν τις λεπτομέρειες σχετικά με τη διαβίβαση της αποφάσεως και του πιστοποιητικού στο κράτος εκτελέσεως. Τα άρθρα 7 έως 14 της αποφάσεως-πλαισίου καθιερώνουν, στη συνέχεια, τις αρχές που εφαρμόζονται στην απόφαση

35 — Πράγματι, αυτό εξηγεί ότι η αφαίρεση από την ποινή των ημερών εργασίας αποτελεί «*υποχρεωτικώς* εφαρμοστέα ευνοϊκή συνέπεια, που βασίζεται στο γεγονός ότι ο καταδικασθείς πραγματοποίησε κοινωφελείς εργασίες κατά τη διάρκεια εκτίσεως της στερητικής της ελευθερίας ποινής του και κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του» (η υπογράμμιση δική μου).

36 — Βλ., μεταξύ άλλων, σημείο 3.2.1.5 του Πράσινου Βιβλίου σχετικά με την προσέγγιση, την αμοιβαία αναγνώριση και την εκτέλεση ποινικών κυρώσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση [COM(2004) 334 τελικό].

37 — Η υπογράμμιση δική μου.

αναγνωρίσεως της καταδικαστικής αποφάσεως και στην απόφαση εκτελέσεως της ποινής. Το άρθρο 13 της αποφάσεως-πλαisiού ορίζει, συναφώς, ότι το κράτος εκδόσεως διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει το πιστοποιητικό «[ε]φόσον η εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκτέλεσης δεν έχει αρχίσει»³⁸.

101. Ακολουθώς, το άρθρο 15 της αποφάσεως-πλαisiού ρυθμίζει τις λεπτομέρειες όσον αφορά τη μεταφορά του καταδικασθέντος, ενώ το άρθρο 16 αυτής αφορά τις ειδικότερες διατάξεις σε περίπτωση διαμεταγωγής του μέσω του εδάφους άλλου κράτους μέλους.

102. Οι διατάξεις αυτές εντάσσονται επομένως σε μια απόλυτα λογική σειρά και το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού αποτελεί προδήλως τη συνέχεια αυτών, καθορίζοντας τις αρχές που εφαρμόζονται στην εκτέλεση της ποινής «μόλις ο καταδικασθείς μεταφερθεί» στις δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως.

103. Το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού πρέπει επίσης να ερμηνευθεί υπό το φως των κανόνων που θεσπίζονται στις επόμενες διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού, κυρίως στο άρθρο 22.

104. Το άρθρο 22, με τίτλο «Συνέπειες της μεταφοράς του καταδίκου», εκθέτει με ιδιαίτερα σαφή τρόπο τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων που αναγκαιώς συνοδεύει τη μεταφορά του καταδικασθέντος.

105. Ο νομοθέτης της Ένωσης ορίζει πράγματι, στο άρθρο 22, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού, ότι το κράτος εκδόσεως δεν δύναται πλέον να συνεχίσει την εκτέλεση μιας ποινής μετά «την έναρξη της έκτισης ποινής στο κράτος εκτέλεσης». Αυτό σημαίνει σαφώς ότι, από τη στιγμή που το κράτος εκτελέσεως δεν άρχισε την εκτέλεση της ποινής, το κράτος εκδόσεως παραμένει, για τον σκοπό αυτό, αρμόδιο ως προς την εκτέλεση της ποινής. Το άρθρο 22, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού διευκρινίζει, εξάλλου, ότι, όταν το κράτος εκτελέσεως βρίσκεται σε αδυναμία να εκτελέσει την ποινή, λόγω αποδράσεως του καταδικασθέντος, «το δικαίωμα εκτέλεσης της ποινής επανέρχεται στο κράτος έκδοσης»³⁹.

106. Μόλις επομένως αναγνωρισθεί η δικαστική απόφαση από το κράτος εκτελέσεως και πραγματοποιηθεί η μεταφορά του καταδικασθέντος, τότε εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους εκτελέσεως στη *stricto sensu* εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Ενόσω η καταδικαστική απόφαση δεν έχει αναγνωρισθεί και ο καταδικασθείς βρίσκεται ακόμη υπό τη δικαιοδοσία των δικαστικών αρχών του κράτους εκδόσεως, εφαρμόζεται το δίκαιο του τελευταίου αυτού κράτους στην εκτέλεση της ποινής. Εναπόκειται επομένως στο κράτος εκδόσεως να επιλύσει, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία, τα ζητήματα σχετικά με τη μείωση της ποινής.

107. Τρίτον, πρέπει να επισημανθεί ότι, στο σύστημα της αποφάσεως-πλαisiού, εναπόκειται στο κράτος εκδόσεως να εξετάσει αν συντρέχει λόγος να οργανώσει τη μεταφορά του κρατουμένου στο κράτος μέλος προελεύσεως ή κατοικίας⁴⁰.

108. Η μεταφορά αποτελεί όντως μέτρο εκτελέσεως της ποινής⁴¹, ίσως ένα από τα τελευταία που μπορούν να ληφθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως. Πρόκειται, ειδικότερα, για μέτρο εξατομικεύσεως της ποινής που έχει ως σκοπό να διευκολύνει την κοινωνική επανένταξη του καταδικασθέντος.

38 — Η υπογράμμιση δική μου.

39 — Η υπογράμμιση δική μου.

40 — Βλ. άρθρο 4, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού.

41 — Βλ., συναφώς, ΕΔΔΑ, 27 Ιουνίου 2006, Szabó κατά Σουηδίας, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, σ. 12.

109. Βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού, η διαβίβαση της αποφάσεως προς τον σκοπό της αναγνωρίσεώς της μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον εφόσον οι δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως, ενδεχομένως κατόπιν διαβουλεύσεων με τις δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως, πεισθούν ότι η εκτέλεση της ποινής από το κράτος εκτελέσεως θα διευκολύνει την επίτευξη του σκοπού αυτού.

110. Προκειμένου να υπάρξει μια τέτοια βεβαιότητα, ο νομοθέτης της Ένωσης ορίζει, στην αιτιολογική σκέψη 9 της αποφάσεως-πλαisiού, ότι οι δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως θα πρέπει να «λαμβάν[ουν] υπόψη στοιχεία όπως, για παράδειγμα, ο δεσμός του ενδιαφερομένου με το κράτος εκτέλεσης, εάν το θεωρεί ως έδρα των οικογενειακών, γλωσσικών, πολιτιστικών, κοινωνικών ή οικονομικών και άλλων δεσμών με το κράτος εκτέλεσης».

111. Όπως εναπόκειται στο κράτος εκδόσεως να προβεί στην εκτίμηση αυτή, τούτο είναι επίσης το μόνο στο οποίο εναπόκειται να εξετάσει εάν, κατά το χρονικό διάστημα της κρατήσεως του ενδιαφερομένου στο έδαφός του και λαμβανομένων υπόψη των προσπαθειών του, αυτός μπορεί να επωφεληθεί μειώσεων της ποινής του κατ' εφαρμογήν της εθνικής νομοθεσίας.

112. Το γεγονός ότι το κράτος εκδόσεως υποχρεούται να ορίσει, στο συνημμένο στην απόφαση πιστοποιητικό, τον αριθμό των επιπρόσθετων ημερών που επιβάλλεται να αφαιρεθούν από το χρονικό διάστημα στέρησεως της ελευθερίας που έχει ήδη εκτιθεί, ενισχύει την ερμηνεία αυτή.

113. Το πιστοποιητικό είναι ένα έντυπο το οποίου το υπόδειγμα περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της αποφάσεως-πλαisiού⁴². Το έντυπο αυτό περιλαμβάνει διάφορες ενότητες που πρέπει να συμπληρωθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως. Οι ενότητες αυτές παρέχουν τη δυνατότητα στο κράτος εκδόσεως να παράσχει πληροφορίες σχετικά, μεταξύ άλλων, με την αρχή που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση, τον καταδικασθέντα, καθώς και τη φύση του διαπραχθέντος αδικήματος, και να διευκρινίσει τη φύση και τη διάρκεια της ποινής. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να πιστοποιηθούν από τις δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως⁴³. Πράγματι, πρόκειται για ουσιώδεις πληροφορίες που θα παράσχουν τη δυνατότητα στο κράτος εκτελέσεως να πραγματοποιήσει έναν στοιχειώδη τουλάχιστον έλεγχο της καταδικαστικής αποφάσεως⁴⁴ και, *in fine*, θα διασφαλίσουν την ορθή εκτέλεση της ποινής. Η δικαστική αρχή του κράτους εκτελέσεως αναγνωρίζει την καταδικαστική απόφαση βασιζόμενη στο πιστοποιητικό που διαβιβάζεται από τη δικαστική αρχή του κράτους εκδόσεως το οποίο βεβαιώνει το νομότυπο αυτής και τον εκτελεστό χαρακτήρα της. Ελλείψει των στοιχείων αυτών, αν το πιστοποιητικό δεν είναι πλήρες ή είναι ανακριβές, τούτο συνιστά λόγο μη αναγνωρίσεως της αποφάσεως και μη εκτελέσεως της ποινής δυνάμει του άρθρου 9 της αποφάσεως-πλαisiού.

114. Για την ανάλυσή μου, επιβάλλεται η αναφορά στις πληροφορίες που απαιτούνται στο σημείο 2 της ενότητας θ' του υποδείγματος πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I της αποφάσεως-πλαisiού σχετικά με τη διάρκεια της ποινής. Οι πληροφορίες αυτές διασφαλίζουν την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 17, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού.

115. Στο σημείο 2.2 της ενότητας αυτής, το κράτος εκδόσεως υποχρεούται να διευκρινίσει, σε αριθμό ημερών, το συνολικό διάστημα στέρησεως της ελευθερίας που είχε ήδη εκτιθεί σε συνάρτηση με την επίμαχη ποινή. Πρόκειται για τη βασική ποινή, όπου δεν προσμετράται η μεταγενέστερη δυνατότητα μειώσεως της για λόγους προβλεπόμενους από τον νόμο.

42 — Ο νομοθέτης της Ένωσης εμπνεύστηκε από την τεχνική της βεβαιώσεως που καθιερώνεται στο άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

43 — Άρθρο 5, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού.

44 — Αυτό θα διασφαλίσει, μεταξύ άλλων, ότι η προς εκτέλεση απόφαση προέρχεται από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους εκδόσεως και ότι ορθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως-πλαisiού.

116. Αντιθέτως, κατά το σημείο 2.3 της εν λόγω ενότητας, το κράτος εκδόσεως έχει επίσης τη δυνατότητα να αφαιρέσει από το χρονικό αυτό διάστημα έναν αριθμό επιπλέον ημερών για «λόγους άλλους πλην των αναφερομένων στο σημείο 2.2», ο δε νομοθέτης της Ένωσης αναφέρει ως παραδείγματα την αμνηστία, τη χάρη ή τα μέτρα επιείκειας. Το εν λόγω σημείο 2.3 παρέχει τη δυνατότητα επομένως στο κράτος εκδόσεως να δώσει πρόσθετες διευκρινίσεις όταν ειδικότερες περιστάσεις έχουν ήδη προκαλέσει μείωση της ποινής.

117. Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι στο κράτος εκδόσεως εναπόκειται να αποφανθεί επί των μειώσεων της ποινής που συνδέονται με το χρονικό διάστημα κρατήσεως που συμπληρώθηκε στο έδαφός του, καθόσον, στο πιστοποιητικό, το κράτος εκδόσεως υποχρεούται να διευκρινίσει στο κράτος εκτελέσεως αν επιβάλλεται να αφαιρεθεί ένας αριθμός ημερών μεγαλύτερος από τον αριθμό των συγκεκριμένων ημερών που αντιστοιχούν στην κράτηση του καταδικασθέντος και, εφόσον παραστεί ανάγκη, τον ακριβή αριθμό των ημερών αυτών. Η διατύπωση που χρησιμοποιείται από τον νομοθέτη της Ένωσης ως προς τη φύση των λόγων που μπορούν να θεμελιώσουν μείωση της ποινής είναι προδήλως αρκετά αόριστοι. Εξάλλου, ο κατάλογος των λόγων αυτών δεν είναι εξαντλητικός όπως δεικνύει η χρήση της εκφράσεως «π.χ.». Ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε επομένως να καλύψει, με όσο το δυνατόν πιο ευρύ τρόπο, το σύνολο των ιδιαίτερων περιστάσεων που δύνανται να επιφέρουν μείωση της ποινής εντός των διαφόρων κρατών μελών. Επομένως, είναι εύλογο να υποτεθεί ότι μια μείωση ποινής που χορηγείται λαμβανομένης υπόψη της προόδου που παρουσίασε ο καταδικασθείς εμπίπτει στους ως άνω λόγους.

118. Ενόψει των στοιχείων αυτών, είμαι πεπεισμένος ότι το κράτος εκτελέσεως δεν μπορεί να υποκαταστήσει με το δικό του δίκαιο εκτελέσεως των ποινών, ειδικότερα με την εθνική του νομοθεσία σχετικά με τις μειώσεις των ποινών, το δίκαιο του κράτους εκδόσεως, ανατρέποντας κατά τούτο την αφαίρεση ημερών κρατήσεως που έγινε από το κράτος εκδόσεως, ειδάλως θίγεται σοβαρά όχι μόνον η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως αλλά επίσης η κυριαρχία του Βασιλείου της Δανίας.

119. Πράγματι, σε υποθέσεις όπως αυτή της κύριας δίκης, το Βασίλειο της Δανίας ρητώς διευκρίνισε ότι δεν χορηγεί μείωση ποινής λόγω εργασίας στο σωφρονιστικό κατάστημα. Σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης επί της οποίας στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας δεν έχει επομένως άλλη επιλογή από το να σεβαστεί το ισχύον δίκαιο του κράτους εκδόσεως, ακόμη και αν, για να χρησιμοποιήσω τη διατύπωση του Δικαστηρίου στην απόφασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2003, Gözütok και Brüggge⁴⁵, «η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας του οδηγούσε σε διαφορετική λύση»⁴⁶.

120. Μια τέτοια πρωτοβουλία, ακόμα και αν αναλαμβανόταν, θα έπληττε επομένως αναπόφευκτα την αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών και θα έθετε σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της αποφάσεως-πλαισίου.

121. Υπενθυμίζω, εξάλλου, ότι το δικαίωμα κολασμού αποτελεί ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του κράτους και ότι το ποινικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του δικαίου της εκτελέσεως των ποινών, βρίσκεται στον πυρήνα της εθνικής κυριαρχίας. Το δίκαιο της εκτελέσεως των ποινών εμπίπτει επομένως στην αναγνωρισμένη στα κράτη εξουσία να αποφασίζουν για την ποινική τους πολιτική, γεγονός που μαρτυρά τον εδαφικό του χαρακτήρα⁴⁷.

122. Στην υπό κρίση υπόθεση, η δημόσια τάξη του Βασιλείου της Δανίας εθίγη από τις πράξεις του Α. Ογνυανον. Επομένως οι δικαστικές αρχές του κράτους μέλους αυτού έχουν αρμοδιότητα να τον κρίνουν και να τον καταδικάσουν για τα διαπραχθέντα αδικήματα. Επίσης στη δανική επικράτεια και υπό τη δικαιοδοσία των δανικών αρχών πραγματοποιήθηκε η κράτηση του Α. Ογνυανον κατά το πρώτο χρονικό διάστημα.

45 — C-187/01 και C-385/01, EU:C:2003:87.

46 — Σκέψη 33.

47 — Βλ., συναφώς, ΕΔΔΑ, 21 Οκτωβρίου 2013, Del Río Prada κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 84.

123. Λαμβανομένων υπόψη των πεδίων κατά τόπον αρμοδιότητας, είναι επομένως προφανές ότι το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ «δεν εφαρμόζεται» στην εκτέλεση της ποινής στη δανική επικράτεια διότι ειδάλλως θα παραβιαστεί η κυριαρχία του Βασιλείου της Δανίας.

124. Τέλος, αν το άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού είχε την έννοια ότι δέχεται την εφαρμογή του δικαίου του κράτους εκτελέσεως στην εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκδόσεως, αυτό θα έθιγε επίσης τη θεμελιώδη αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Πράγματι, άτομα που θα εξέτιαν την ποινή τους στο ίδιο σωφρονιστικό κατάστημα θα υπάγονταν ή θα επρόκειτο να υπαχθούν σε διαφορετικά νομικά καθεστώτα όσον αφορά την εκτέλεση της ποινής τους, ειδικότερα όσον αφορά τις λεπτομέρειες μείωσης της ποινής.

125. Αυτό θα οδηγούσε σε περίπλοκες καταστάσεις που θα παρεμπόδιζαν τη δίκαιη και ορθή εφαρμογή των κανόνων και θα έθεταν, είναι βέβαιο, σε κίνδυνο την επιτυχία της αποφάσεως-πλαisiού.

126. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου αυτών των στοιχείων, φρονώ, συνεπώς, ότι, συνεκτιμώντας τις αρχές επί των οποίων στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο, δηλαδή, αφενός, την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών και, αφετέρου, τις αρχές της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας και της εξατομικεύσεως της ποινής, το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα που παρέχει τη δυνατότητα στις δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως να χορηγήσουν στον καταδικασθέντα μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς του στο κράτος εκδόσεως.

127. Αναγνωρίζω ότι μία τέτοια ερμηνεία δεν καθιστά δυνατό να διαφοροποιηθεί η απόφαση-πλαίσιο, που ερείδεται επί της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, από τους παραδοσιακούς μηχανισμούς δικαστικής συνεργασίας που έχουν τη μορφή συνεργασίας μεταξύ κυρίαρχων κρατών. Ωστόσο, πρόκειται, κατά τη γνώμη μου, για τη μόνη δυνατή ερμηνεία εάν επιθυμούμε να λάβουμε πλήρως υπόψη την απουσία εναρμονίσεως των κανόνων σχετικά με την εκτέλεση των ποινών στην Ένωση.

B — Επί του δευτέρου ερωτήματος

128. Το δεύτερο ερώτημα αφορά το περιεχόμενο της υποχρέωσης πληροφόρησης που βαρύνει τις δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως δυνάμει του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαisiού. Τίθεται στην περίπτωση που η εν λόγω διάταξη παρέχει τη δυνατότητα στις βουλγαρικές δικαστικές αρχές να εφαρμόσουν το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ στο χρονικό διάστημα κρατήσεως του ενδιαφερομένου στη Δανία.

129. Το Sofiyski gradski sad ερωτά, αφενός, αν, στην περίπτωση που οι βουλγαρικές δικαστικές αρχές καλούνται να αποφανθούν επί μιας τέτοιας αιτήσεως, υποχρεούνται να πληροφορήσουν τις ομόλογες δανικές αρχές για τη δυνατότητα εφαρμογής μιας τέτοιας νομοθεσίας και, αφετέρου, ενδεχομένως, ερωτά ποια είναι η φύση των πληροφοριών που επιβάλλεται, συναφώς, να κοινοποιηθούν.

130. Ενόψει της απαντήσεως την οποία πρότεινα στο πρώτο ερώτημα, φρονώ ότι δεν είναι αναγκαίο να λάβω θέση επί του δευτέρου ερωτήματος.

Γ — Επί του τρίτου ερωτήματος

131. Σε περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει ότι το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα όπως αυτόν της υποθέσεως της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν, με το τρίτο ερώτημα, αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στην εφαρμογή, «παρά ταύτα», του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ επί του χρονικού διαστήματος κρατήσεως του Α. Ογνυανον στη Δανία για τον λόγο ότι η βουλγαρική αυτή νομοθεσία είναι επιεικέστερη για τον κατάδικο.

132. Πρέπει όντως να γίνει δεκτό ότι η μείωση της επίμαχης ποινής δεν είναι αμελητέα.

133. Δεδομένου ότι η δανική νομοθεσία είναι αυστηρότερη ως προς τις μειώσεις λόγω εργασίας κατά την κράτηση, η εφαρμογή του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ στο χρονικό διάστημα κρατήσεως του Α. Ογνυανον στη Δανία θα του παρείχε τη δυνατότητα πράγματι να επωφεληθεί μειώσεως ποινής όχι ενός έτους, οκτώ μηνών και 20 ημερών, αλλά δύο ετών, έξι μηνών και 24 ημερών, γεγονός που θα του παρείχε τη δυνατότητα να αποφυλακιστεί πολύ νωρίτερα.

134. Ωστόσο, το ερώτημα που θέτει το αιτούν δικαστήριο βασίζεται σε ένα αξίωμα που επιβάλλεται, εκ προοιμίου, να απορριφθεί. Πράγματι, το *Sofiyski gradski sad* ζητεί να διευκρινιστεί, στην πραγματικότητα, αν μπορεί να εφαρμόσει εθνικό κανόνα που έχει κριθεί ωστόσο αντίθετος προς το δίκαιο της Ένωσης, για τον λόγο ότι είναι ευνοϊκότερος για τον ενδιαφερόμενο.

135. Το ερώτημα αυτό είχε τεθεί, με διαφορετική διατύπωση, από το αιτούν δικαστήριο στο πλαίσιο του προδικαστικού ερωτήματος που υποβλήθηκε στην υπόθεση Ογνυανον (C-614/14) ενώπιον του Δικαστηρίου.

136. Θα απαντήσω, συνεπώς, με την ίδια διατύπωση που χρησιμοποίησα στο πλαίσιο των προτάσεών μου στην υπόθεση Ογνυανον⁴⁸, προσθέτοντας ωστόσο μερικές παρατηρήσεις.

137. Πρώτον, κατά το άρθρο 280 ΣΛΕΕ, «[ο]ι αποφάσεις του Δικαστηρίου [...] είναι εκτελεστές». Όπως διευκρίνισα στο σημείο 111 των ως άνω προτάσεων, το Δικαστήριο, δεν καλείται, στο πλαίσιο του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, να παράσχει συμβουλευτική γνώμη. Προκύπτει κατά πάγια νομολογία, ότι μια προδικαστική απόφαση του Δικαστηρίου δεσμεύει, όσον αφορά την ερμηνεία ή το κύρος των επίμαχων πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, το εθνικό δικαστήριο κατά την επίλυση της διαφοράς στην κύρια δίκη⁴⁹.

138. Δεύτερον, αν το Δικαστήριο κρίνει ότι το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα όπως αυτόν της υποθέσεως της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο θα είναι υποχρεωμένο, όπως είδαμε, να ερμηνεύσει τους όρους του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ υπό το φως του γράμματος και του σκοπού της αποφάσεως-πλαisiού, μη ακολουθώντας, εν ανάγκη, τη νομολογία του *Varhoven kasatsionen sad*, λαμβάνοντας υπόψη την υποχρέωσή του για σύμφωνη προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνεία.

139. Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, υπενθυμίζω στο αιτούν δικαστήριο ότι, ελλείψει δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 41, παράγραφος 3, του ΝΚ επί του χρονικού διαστήματος κρατήσεως του ενδιαφερομένου στη Δανία, ο κανόνας της αναδρομικότητας της επιεικέστερης ποινικής νομοθεσίας που περιέχεται στο άρθρο 49, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, του Χάρτη (αρχή της αναδρομικότητας *in mitius*) δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής.

48 — C-614/14, EU:C:2016:111.

49 — Απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2010, *Elchinov* (C-173/09, EU:C:2010:581, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

140. Τέλος, τέταρτον, η μείωση της ποινής επί της οποίας επικεντρώνεται το αιτούν δικαστήριο μας κάνει να λησμονούμε ότι η μεταφορά του Α. Ογνιανοφ στη Βουλγαρία έχει σκοπό, καθαυτή, να είναι ευνοϊκότερο μέτρο γι' αυτόν δεδομένου ότι ο ίδιος θα μπορέσει να εκτίσει το υπόλοιπο της ποινής του στο κοινωνικό περιβάλλον της χώρας προελεύσεώς του, διευκολύνοντας έτσι την κοινωνική του επανένταξη.

141. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, στην περίπτωση που το Δικαστήριο κρίνει ότι το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαίσιο αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα όπως αυτός της υποθέσεως της κύριας δίκης, το αιτούν δικαστήριο θα ήταν επομένως υποχρεωμένο, βάσει της υποχρεώσεως σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας, να μην ακολουθήσει την ερμηνεία του *Varghonen kasatsionen sad* σε σχέση με το άρθρο 41, παράγραφος 3, του ΝΚ, μη εφαρμόζοντας τη διάταξη αυτή ως προς το χρονικό διάστημα κρατήσεως του ενδιαφερομένου στη Δανία.

142. Κατόπιν των ανωτέρω, θα συναγάγω ορισμένα συμπεράσματα ως προς την κατανομή των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από την απόφαση-πλαίσιο μεταξύ των δικαστικών αρχών του κράτους εκδόσεως και αυτών του κράτους εκτελέσεως.

Δ — Η κατανομή των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται από την απόφαση-πλαίσιο μεταξύ των δικαστικών αρχών του κράτους εκδόσεως και αυτών του κράτους εκτελέσεως

1. Το δίκαιο που διέπει την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής πριν από τη μεταφορά του καταδικασθέντος

143. Σε περίπτωση που, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο ενδιαφερόμενος, αρχικώς, τελεί υπό εγκλεισμό στο κράτος εκδόσεως, το εφαρμοστέο δίκαιο ως προς την εκτέλεση της ποινής του είναι προδήλως το δίκαιο του κράτους αυτού. Το σύνολο των μέτρων εκτελέσεως της ποινής στο έδαφος του εν λόγω κράτους, είτε πρόκειται για μέτρα σχετικά με την εκτέλεση της καταδικαστικής αποφάσεως, όπως το ένταλμα προφυλακίσεως, είτε για εναλλακτικές μορφές εκτίσεως της ποινής, όπως η φύλαξη εκτός σωφρονιστικού καταστήματος, διέπεται από το δίκαιο του κράτους εκδόσεως.

144. Όπως είδαμε, το κράτος εκδόσεως είναι επίσης αυτό στο οποίο εναπόκειται να εξετάσει αν συντρέχει λόγος να οργανώσει τη μεταφορά του κρατουμένου προς το κράτος μέλος προελεύσεως ή κατοικίας του⁵⁰.

145. Η μεταφορά είναι όντως μέτρο εκτελέσεως της ποινής, ειδικότερα μέτρο εξατομικεύσεως με σκοπό ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να εκτίσει την ποινή του όσο το δυνατόν εγγύτερα στο οικογενειακό περιβάλλον και στον κοινωνικό περίγυρο όπου θα πρέπει να επανενταχθεί⁵¹.

146. Όπως εναπόκειται στο κράτος εκδόσεως να προβεί στην εκτίμηση αυτή, σ' αυτό εναπόκειται επίσης να εξετάσει αν, σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία και βάσει των προσπαθειών του κρατουμένου, αυτός μπορεί να επωφεληθεί άλλων εναλλακτικών μορφών εκτίσεως της ποινής, συμπεριλαμβανομένης της μείωσεως της ποινής.

147. Μια τέτοια κατανομή αρμοδιοτήτων υποχρεώνει το κράτος εκδόσεως να αποφανθεί επί όλων των ζητημάτων σχετικά με τη μείωση της ποινής πριν από τη μεταφορά του καταδικασθέντος⁵².

148. Αυτό είναι άλλωστε, υπενθυμίζω, το ίδιο το αντικείμενο του σημείου 2.3 της ενότητας θ' του υποδείγματος πιστοποιητικού που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της αποφάσεως-πλαίσιο.

50 — Βλ. άρθρο 4, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαίσιο.

51 — ΕΔΔΑ, 27 Ιουνίου 2006, Szabó κατά Σουηδίας, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, σ. 14.

52 — Λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των αρμοδιοτήτων, οι μειώσεις ποινής υπολογίζονται όχι επί της συνολικής διάρκειας της φυλακίσεως, αλλά διαδοχικά, επί εκάστης εκ των περιόδων φυλακίσεως στο κράτος εκδόσεως και στο κράτος εκτελέσεως.

149. Πράγματι, η μεταφορά του καταδικασθέντος δεν πρέπει να άρει την πρακτική αποτελεσματικότητα των μειώσεων ποινής τις οποίες αυτός, ενδεχομένως, δικαιούται κατ' εφαρμογήν του δικαίου του κράτους εκδόσεως και των αποφάσεων που εκδίδονται από τον αρμόδιο δικαστή⁵³. Οι δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως πρέπει επομένως να μπορούν να χορηγήσουν πιστοποιητικό στο οποίο διευκρινίζονται όχι μόνον η διάρκεια της ποινής και της εκτελέσεως της ποινής *stricto sensu*, αλλά επίσης ο χρόνος που αφαιρέθηκε δυνάμει των μειώσεων ποινής που προβλέπονται από την εθνική νομοθεσία. Οι εν λόγω δικαστικές αρχές οφείλουν επίσης να παρέχουν ορισμένες διευκρινίσεις ως προς την εκτίμηση των προσπαθειών αποκαταστάσεως του ενδιαφερομένου.

150. Το κράτος εκτελέσεως δεν μπορεί επομένως να υποκαταστήσει με το δικό του δίκαιο εκτελέσεως των ποινών το αντίστοιχο δίκαιο του κράτους εκδόσεως, ακόμα και αν η νομοθεσία του κράτους εκτελέσεως είναι επιεικέστερη για τον ενδιαφερόμενο, διότι αυτή δεν θα είχε μόνον ως αποτέλεσμα την παράβαση των όρων του άρθρου 17 της αποφάσεως-πλαίσιου, αλλά επίσης θα έθιγε σοβαρά την κυριαρχία του κράτους εκδόσεως και, ως εκ τούτου, την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως.

2. Η αίτηση για παροχή πληροφοριών πριν από τη μεταφορά

151. Αν ο καταδικασθείς μεταφέρεται στο κράτος εκτελέσεως, είναι απολύτως λογικό οι δικαστικές αρχές του κράτους εκδόσεως να παρέχουν πληροφορίες επί των διατάξεων που εφαρμόζονται ως προς την πρόωρη ή υπό όρους αποφυλάκιση, όπως αυτό προβλέπεται στο άρθρο 17, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου. Ακόμα μια φορά, πρέπει να υπομνησθεί ότι με την διάπραξη κακουργήματος ή πλημμελήματος θίγεται η δημόσια τάξη του κράτους εκδόσεως. Το κράτος εκδόσεως πρέπει επομένως να είναι βέβαιο ότι η εκτέλεση της ποινής στο έδαφος του κράτους εκτελέσεως θα αποκαταστήσει επαρκώς τη διατάραξη της δημοσίας τάξεως που προκλήθηκε στο έδαφός του. Το κράτος εκδόσεως θα εκτιμήσει επομένως αν, βάσει των νέων αυτών διατάξεων, η ποινή θα διατηρήσει συνολικά τη συνοχή που είχε κατά την ημέρα της απαγγελίας της. Αν φοβάται ότι η μεταφορά μπορεί να οδηγήσει στην κατά την εκτίμησή του πρόωρη αποφυλάκιση ή αν εκτιμά ότι η ποινή δεν είναι πλέον ανάλογη προς την προσβολή της δημόσιας τάξης, μπορεί να αποφασίσει να μη μεταφέρει τον καταδικασθέντα και να αποσύρει το πιστοποιητικό.

152. Η αίτηση παροχής πληροφοριών πρέπει να υποβάλλεται πριν από τη μεταφορά του προσώπου, διότι, όταν πραγματοποιηθεί η μεταφορά, το κράτος εκδόσεως δεν μπορεί πλέον να επιβάλλει τη δική του αντίληψη σχετικά με τα μέτρα εκτελέσεως των ποινών και δεν μπορεί να επανέλθει επί της αποφάσεως μεταφοράς.

3. Το δίκαιο που διέπει την εκτέλεση της στερητικής της ελευθερίας ποινής μετά τη μεταφορά του καταδικασθέντος

153. Η μεταφορά του ενδιαφερομένου συνεπάγεται αυτομάτως και κατ' ανάγκη ταυτόχρονη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων ως προς την εκτέλεση της ποινής στο κράτος εκτελέσεως, τούτο για τους ίδιους λόγους με αυτούς που προεκτέθηκαν. Αφενός, διότι η εκτέλεση της ποινής συνεχίζεται έκτοτε στο έδαφος και υπό τη δικαιοδοσία του κράτους εκτελέσεως. Αφετέρου, διότι, μετά τη μεταφορά αυτή, μόνον οι δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως θα είναι πλέον αρμόδιες να προβλέψουν εναλλακτικές μορφές εκτίσεως της ποινής βάσει των προσπαθειών επανεντάξεως του ενδιαφερομένου καθώς και της υλικής, οικογενειακής και κοινωνικής του καταστάσεως.

53 — Βλ., μεταξύ άλλων, συναφώς, ΕΔΔΑ, 21 Οκτωβρίου 2013, *Del Río Prada* κατά Ισπανίας, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, § 107.

154. Όταν πραγματοποιηθεί η μεταφορά, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να απαιτείται από το κράτος εκτελέσεως να ζητεί την άδεια του κράτους εκδόσεως προτού λάβει μέτρο εξατομικεύσεως της ποινής που θα έχει, για παράδειγμα, τη μορφή μειώσεως ποινής ή πρόωρης ή υπό όρους αποφυλάκισεως. Όπως είδαμε, τα ζητήματα σχετικά με την ύπαρξη, τον τρόπο εκτελέσεως καθώς και τη δικαιολόγηση καθεστώτος αποφυλάκισεως εμπíπτουν στην αναγνωρισμένη εξουσία των κρατών να αποφασίζουν για την ποινική τους πολιτική. Σε μια τέτοια περίπτωση, το να ζητείται η άδεια του κράτους εκδόσεως θα παραβίαζε την κυριαρχία του κράτους εκτελέσεως καθώς και την ανεξαρτησία του δικαστικού του συστήματος.

155. Το κράτος εκτελέσεως οφείλει επομένως να εκτελέσει την ποινή σαν να είχε επιβληθεί από τις δικές του δικαστικές αρχές. Το δε κράτος εκδόσεως δεν έχει άλλες επιλογές, σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, παρά να σεβαστεί την εφαρμογή του ισχύοντος δικαίου του κράτους εκτελέσεως, ακόμα και αν, για να επαναλάβω εκ νέου τη διατύπωση του Δικαστηρίου στην απόφασή του της 11ης Φεβρουαρίου 2003, Gözütok και Brügger⁵⁴, η εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας του θα οδηγούσε σε διαφορετική λύση⁵⁵.

156. Εκδίδοντας την απόφαση-πλαίσιο, τα κράτη μέλη γνώριζαν απολύτως τις διαφορές μεταξύ των νομικών συστημάτων τους όσον αφορά την εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων. Όσον αφορά, για παράδειγμα, τους κανόνες που εφαρμόζονται στην πρόωρη ή υπό όρους αποφυλάκιση, σε ορισμένα κράτη μέλη ο καταδικασθείς αποφυλακίζεται αφού εκτίσει τα δύο τρίτα της ποινής του, ενώ, σε άλλα, η αποφυλάκιση είναι δυνατή μετά την έκτιση του ενός τρίτου της ποινής. Τα κράτη μέλη γνώριζαν επομένως απολύτως ότι η μεταφορά καταδικασθέντος ενδέχεται να έχει επιπτώσεις επί της συγκεκριμένης διάρκειας της στέρησεως της ελευθερίας του ενδιαφερόμενου σε σχέση με την αρχικώς επιβληθείσα ποινή και, συνεπώς, επί της ημερομηνίας της αποφυλάκισεως⁵⁶. Για τον λόγο αυτό άλλωστε, ιδίως για να αποτρέψει αποφυλάκιση που το κράτος εκδόσεως θα χαρακτήριζε ως «πρόωρη» σε σχέση με το πλημμέλημα ή το κακούργημα που διαπράχθηκε στο έδαφός του, ο νομοθέτης της Ένωσης προέβλεψε την «επιφύλαξη» του άρθρου 17, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαισίου⁵⁷.

157. Στην περίπτωση που το κράτος εκτελέσεως εφαρμόζει αυστηρότερους κανόνες, η μεταφορά του καταδικασθέντος προς το κράτος αυτό θα μπορούσε, όντως, να επιφέρει de facto ποινή φυλακίσεως μεγαλύτερη από αυτήν που θα εκτιόταν στο κράτος εκδόσεως.

54 — C-187/01 και C-385/01, EU:C:2003:87.

55 — Σημείο 33.

56 — Βλ. μελέτη του IRCP με τίτλο «Material detention condition, execution of custodial sentences and prisoner transfer in the EU Member States», 2011. Βλ., επίσης, σημείο 4.1.8 του Πράσινου Βιβλίου της Επιτροπής που αναφέρεται στην υποσημείωση 36 ανωτέρω όπου επισημαίνεται ότι «οι διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά μια ελάχιστη περίοδο εγκλεισμού [...] δημιούργησαν δυσχέρειες εφαρμογής ακόμη και απόρριψη μεταφοράς διότι μπορούν να συνεπάγονται λιγότερο αυστηρή ποινή ή ακόμη και άμεση απόλυση». Οι ίδιες δυσχέρειες ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της συμβάσεως για τη μεταφορά.

57 — Υπενθυμίζω ότι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, «[η] αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, κατόπιν αιτήσεως, ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης σχετικά με τις εφαρμοστέες διατάξεις για ενδεχόμενη πρόωρη ή υπό όρους αποφυλάκιση. Το κράτος έκδοσης μπορεί να συμφωνήσει με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών ή να ανακαλέσει το πιστοποιητικό».

158. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κρίνει ότι δεν συντρέχει στην περίπτωση αυτή προσβολή του δικαιώματος στην ελευθερία και την ασφάλεια που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 της ΕΣΔΑ, υπό τον όρο ότι η διάρκεια της φυλακίσεως δεν υπερβαίνει την αντίστοιχη διάρκεια φυλακίσεως που επιβλήθηκε δυνάμει της αρχικής ποινικής διαδικασίας. Δεν αποκλείει, ωστόσο, μια ποινή κρατήσεως σαφώς μεγαλύτερη *de facto* στο κράτος εκτελέσεως να μπορεί να θεμελιώσει την ευθύνη του κράτους εκδόσεως βάσει του άρθρου 5 της ΕΣΔΑ, τούτο δε λόγω των συνεπειών που μπορούσαν να προβλεφθούν κατά τον χρόνο που αποφασίστηκε η μεταφορά⁵⁸.

VII – Πρόταση

159. Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα ερωτήματα του Sofiyski gradski sad (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Σόφιας, Βουλγαρία) ως εξής:

- 1) Λαμβανομένων υπόψη των αρχών επί των οποίων στηρίζεται η απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για τον σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή, αφενός, της αρχής της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών και, αφετέρου, των αρχών της εδαφικότητας της ποινικής νομοθεσίας και της εξατομικεύσεως της ποινής, το άρθρο 17, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαισίου έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνικό κανόνα, όπως αυτός της υποθέσεως της κύριας δίκης, που παρέχει τη δυνατότητα στις δικαστικές αρχές του κράτους εκτελέσεως να χορηγήσουν σε καταδικασθέντα μείωση ποινής λόγω της εργασίας του κατά τη διάρκεια της φυλακίσεώς του στο κράτος εκδόσεως.
- 2) Το Sofiyski gradski sad, βάσει της υποχρεώσεως σύμφωνης προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνείας, οφείλει να μην ακολουθήσει την ερμηνεία του Varhoven kasatsionen sad (Βουλγαρία) σε σχέση με το άρθρο 41, παράγραφος 3, του Nakazatelen kodeks (βουλγαρικού ποινικού κώδικα) εφαρμόζοντας τη διάταξη αυτή ως προς το χρονικό διάστημα κρατήσεως του ενδιαφερομένου στη Δανία.

58 — ΕΔΔΑ, 27 Ιουνίου 2006, Szabó κατά Σουηδίας, CE:ECHR:2006:0627DEC002857803, σ. 9. Στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, ο ενδιαφερόμενος μπορούσε ευλόγως να προσδοκά ότι θα αφεθεί ελεύθερος στη Σουηδία μετά την έκτιση των δύο τρίτων της ποινής φυλακίσεως των δέκα ετών, δηλαδή μετά από έξι έτη και οκτώ μήνες. Λόγω της μεταφοράς του στην Ουγγαρία, ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να ζητήσει υπό όρους αποφυλάκιση μόνο μετά την έκτιση των τεσσάρων πέμπτων αυτής της ποινής, δηλαδή μετά από οκτώ έτη. Από νομική άποψη, η ποινή του δεν αυξήθηκε, ωστόσο, στην πράξη, ο ενδιαφερόμενος έπρεπε να εκτίσει στην Ουγγαρία ποινή φυλακίσεως μεγαλύτερη κατά ένα έτος και τέσσερις μήνες από την ποινή που θα έπρεπε να εκτίσει στη Σουηδία. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έπρεπε επομένως να εξετάσει αν η μεταφορά του ενδιαφερομένου στην Ουγγαρία και η παράταση *de facto* της διάρκειας της κρατήσεώς του μπορούσαν να συνιστούν παράβαση του άρθρου 5 της ΕΣΔΑ. Εν προκειμένω, έκρινε ότι η πρόσθετη περίοδος κρατήσεως που ο ενδιαφερόμενος θα υπάρχει κίνδυνος να εκτίσει στην Ουγγαρία ισοδυναμεί με το 20% της διάρκειας της ποινής που θα αναμενόταν να εκτίσει στη Σουηδία. Αφού επισήμανε ότι η διαφορά ενός έτους και τεσσάρων μηνών δεν είναι αμελητέα, έκρινε, ωστόσο, ότι η διάρκεια της κρατήσεως του ενδιαφερομένου παραμένει εντός των ορίων της απαγγελθείσας ποινής.